

VIII. Nemzetközi Tánc tudományi Konferencia:

TÁNC A VÁLTOZÓ VILÁGBAN

Új tapasztalatok, új módszerek,
új megközelítések

VIII. International Conference on Dance Studies:

DANCE IN A CHANGING WORLD

New experiences, new methods,
new approaches

2022. május 6–7. | May 6–7, 2022.

Magyar
Táncművészeti
Egyetem

PROGRAM ÉS ABSZTRAKTOK / PROGRAMME AND ABSTRACTS

Magyar Táncművészeti Egyetem / Hungarian Dance University

2022

A konferencia tudományos programbizottsága:

Fügedi János PhD egyetemi tanár
Lanszki Anita PhD tszv. egyetemi docens
Lőrinc Katalin DLA egyetemi tanár
Németh András DSc egyetemi tanár

A konferencia szervezőbizottsága:

Fügedi János PhD egyetemi tanár
Lanszki Anita PhD tszv. egyetemi docens
Lőrinc Katalin DLA egyetemi tanár
Németh András DSc egyetemi tanár
Ledniczky Bea tudományos titkár

A Magyar Táncművészeti Egyetem Művészetelméleti Tanszéke,
Pedagógia és Pszichológia Tanszéke,
valamint
az MTE Vályi Rózsi Könyvtár, Levéltár és Tánc-tudományi Kutatóközpontja
szervezésében valósul meg, együttműködésben a Magyar Tudományos Akadémia
Tánc-tudományi Munkabizottságával.

A kötetet szerkesztették:

Dóka Krisztina
Egey Emese

ISBN 978-615-5852-25-1

Kiadja a Magyar Táncművészeti Egyetem. www.mte.eu
1145 Budapest, Columbus u. 87-89. Tel. 273-3430

Felelős kiadó:
Fodorné Molnár Márta PhD rektor

Tördelés:
Kánvási Krisztián

A KONFERENCIA PROGRAMJA

2022. MÁJUS 6., PÉNTEK

9.00-9.30 Regisztráció ("B" épület, ifj. Nagy Zoltán Színházterem előtere)

9.30 Megnyitó ("B" épület, ifj. Nagy Zoltán Színházterem)

PLENÁRIS ÜLÉS

9.40-11.15

Helyszín: "B" épület, ifj. Nagy Zoltán Színházterem

9.40-10.25 **Dr. Kavecsánszki Máté:** A népi táncművelés társadalomtörténeti vizsgálatának lehetőségei

10.30-11.15 **Dr. Eck Júlia:** Eck Imre színháza és alkotóműhelye
Kérdések, hozzászólások

11.15-11.30 Kávészünet

SZEKCIÓK

1. szekció: A TÁNC PSZICHOLÓGIAI ÉS ÉLETTANI VONATKOZÁSAI

11.30-13.30

Helyszín: "B" épület tárgyaló

Levezető elnök: **Dr. Papp-Danka Adrienn**

Szászi Beáta, Dr. Szabó Pál: A táncos test pszichológiai vizsgálata

Medveczné Atinay Dorottya: Rizikófaktorok és intervenciók lehetőségei a balett szakmában pszichológiai szempontból

Kelemen Ágnes Anna: Táncoktatás a sportpszichológia tükrében

Kovácsné Dr. Bobály Viktória: Táncpedagógusok és testnevelőtanárok

deréktáji fájdalommal kapcsolatos betegség-specifikus tudásának felmérése

Szabó Bence: Dinamikus Q-szög klasszikus balett táncosoknál

2. szekció: TÁNC ÉS ZENETÖRTÉNET

11.30-13.30

Helyszín: "A" épület 12. terem

Levezető elnök: **Dr. Retkes Attila**

Dr. Kovács Ilona: 20. századi szvit-transzformációk Dohnányi Ernő műveiben

Daru Andrea: A hangrögzítés, mint a zenepedagógia

20. századi mérföldköve (online előadás)

Dr. Ujvári Hedvig: Esményi balett – avagy a végzet balettje.

Szabados Károly Vióra c. balettje sajtó- és kultúrtörténeti kontextusban

Lengyel Emese: Operett revival? – A Budapesti Operettszínház

műsorpolitikája 2001 és 2021 között

3. szekció: TÁNC ÉS ANTROPOLÓGIA I.

11.30-13.30

Helyszín: "A" épület 15. terem

Levezető elnök: **Dr. Varga Sándor**

Dr. Dóka Krisztina: „Offline hagyományok” online digitális térben.

Gyöngyösbokréta a világhálón

Botezatu Izabela: Hagyományörzés Moldvában: hatások régebben és most

Korom Alexandra: A tánc-hagyomány és a nemzetiségi identitás kapcsolata

a 21. században egy sváb közösség példáján keresztül

Dr. Kovács Nóra: Táncmozgalmak a diaszpórában

13.30-14.00 ebédszünet

4. szekció: TÁNC ÉS ANTROPOLÓGIAI KUTATÁSOK

14.00-16.00

Helyszín: "B" épület tárgyaló

Levezető elnök: **Dr. Kovács Ilona**

Dr. Sente Dorina: A múltban mozgó test. Avagy a fénykép mint forrás használata egy megértő hermeneutikai kutatásban

Dr. Vincze Gabriella: Az „(át)értelmezett” mozdulat. Hitelesség és kinyilatkoztatás a két világháború közötti táncfotográfiában

Dr. Pál-Kovács Dóra: A tánc mint „múzeumi tárgy”

Marx Laura: Képzelt beteg? A pantomim és a nyelvfejlődés kapcsolata

5. szekció: TÁNCELEMZÉS

14.00-16.00

Helyszín: "A" épület 12. terem

Levezető elnök: **Dr. Fügedi János**

Kósa Roland: „Testdallam”. A testbeszéd által létrehozott kommunikáció megjelenése és fontossága a társastánc formanyelvében a mai felgyorsult világban

Dr. Kovács Henrik: A mezőkomáromi „kopogó” motívum szerkezeti elemzése

Horváth-May Dániel: Három ördögösfüzesi férfitánc összehasonlító elemzése

Dr. Karácsony Zoltán: „Bopák és fiókák”. Az inaktelki legényes családon belüli hagyományozódása

6. szekció: TÁNC ÉS DIGITÁLIS TECHNOLÓGIA

14.00-16.00

Helyszín: "A" épület 15. terem

Levezető elnök: **Dr. Lanszki Anita**

Dr. Papp-Danka Adrienn: A motion capture szerepe a táncoktatásban és a koreográfiakészítésben

Székely Anna: Tánczás közösség a digitális térben a koronavírus-járvány idején

Tölli Szofia - Paul Sriradha: Változások az odisszi táncpedagógiában a Covid-19 idején (Paul Sriradha online csatlakozik az előadáshoz)

Dr. Lőrinc Katalin: „Mit tartanék meg a jövőben?” – az online gyakorlati oktatás módszertani felfedezéseiről

GYAKORLATI WORKSHOPOK

16.30-18.00

Helyszín: "D" épület 4. terem

Székhelyi Dániel: METAKINÉZIS – Mozdulatok a közösség felé (mozgásalapú performatív művészeti workshop)

M. Csehov, valamint Grotowski elveire is alapozó, bármely előadó művész számára hasznosítható tréning. Sorrendben: izolációs, plasztikus, légző- és intonációs gyakorlatokat követően gesztusrendszer épül fel, majd mindez a térhasználatot is bevonó improvizációs blokkban összegződik.

16.30-18.00

Helyszín: "D" épület 6. terem

Kun Attila: DTIE (Dance Theatre in Education, workshop)

2022. MÁJUS 7., SZOMBAT

7. szekció: TANTÁRGYPEDAGÓGIA I.

9.00-11.00

Helyszín: "A" épület 14. terem

Levezető elnök: **Dr. Lőrinc Katalin**

Darai Tamás: Trio – Egy alternatív táncoktatási program hármas egysége

Dr. Adamovich Ferenc: Affektív mozgáspedagógia

Gál Eszter: A kontakt improvizáció mint mozgás- és táncpedagógia

Mikulics Ádám, Szilágyi Zsolt, Szilágyi Zsoltné Ujlaki Marianna: Készség- és képességfejlesztés lehetőségei a művészeti szakképzés néptáncos szakirányának különböző szakaszaiban

8. szekció: TANTÁRGYPEDAGÓGIA II.

9.00-11.00

Helyszín: "A" épület 12. terem

Levezető elnök: **Dr. Ónodi Béla**

Balatonai Katalin, Lévai Péter: „Így kell járni...” Az élmény alapú néptánc és népi játék mint pedagógiai jógyakorlat

Dudás Dávid: Karmotívumok vizsgálata a kalotaszegi legényesben

Láng Éva: Táncos testnevelés a LippoZoo módszerével

Bachratá, Libuša, Ónodi Béla: A Molnár-technika szlovák néptáncgyűttesek számára – Kutatás és kiadvány

9. szekció: TÁNC ÉS TÁRSMŰVÉSZETEK TÖRTÉNETI FÓKUSSZAL

9.00-11.00

Helyszín: "B" épület tárgyaló

Levezető elnök: **H. Major Rita**

Dr. Bolvári-Takács Gábor: Rendészet és művészet. Két fordulópont a színházügy és a táncoktatás állami felügyeletében (1907, 1951)

Dr. Sirató Ildikó: A posztdramatikus színház és a testszínház (Physical Theatre) összefüggései – elméleti okfejtés és az előadáselemzések tanulságai

Dr. Windhager Károly Ákos: „Imre király bánata”. Veress Sándor két táncjátéka

Ábrahám Nóra: Szentpál Olga rendszerelmélete és Szentpál Mária mozdulatelemzése közötti különbségek összehasonlító vizsgálata

10. szekció: TÁNC ÉS ANTROPOLÓGIA II.

9.00-11.00

Helyszín: "A" épület 15. terem

Levezető elnök: **Dr. Kovács Henrik**

Dr. Sándor Ildikó: „Anyanyelv” metafora a pedagógiai folklorizmusban

Tóthné Dr. Pásztor Ágota: „Mi csináltuk a néphagyományt”. Adatok Balmazújváros szüreti szokásainak történetéhez

Németh György: Az európai és magyar néptánc történet hiányzó láncszemeinek felfedezése a Balkánon II. A páros táncok kialakulása

Gordos Anna: Kezdeményező nők, avagy a női játéktér keretei a páros táncokban

11. szekció: KERESZTAL-BESZÉLGETÉS

11.30-13.00

Helyszín: "B" épület, ifj. Nagy Zoltán Színházterem

Szekcióvezető: **Gara Márk**

A HARANGOZÓ-MANDARIN PROJEKT. Az 1956-os alapmű, a nemzeti balettrepertoár kincsének megőrzése. Kerekasztal-beszélgetés az MTE-n zajlott értékmentő munkáról Sebestény Katalin mesternő és a közreműködő táncosok részvételével

Kísérőrendezvény:

13.30-15.00 Tudományos Diákköri Konferencia "B" Épület, Ifj. Nagy Zoltán Színházterem
(részletes program külön kiírás szerint)

15.00 Konferencia zárás - **Dr. Németh András** "B" épület, Tárgyaló

I. PLENÁRIS ELŐADÁSOK

ECK JÚLIA

EGYETEMI DOCENS, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

ECK IMRE SZÍNHÁZA ÉS ALKOTÓMŰHELYE

Kulcsszavak: Eck Imre, Pécsi Balett, ösztönművészet, *A csodálatos mandarin*, *Requiem*, *A terror*, alkotóműhely

A Covid-járvány miatt egy év csúszással, ebben az évben ünnepeljük Eck Imre táncos, koreográfus, képzőművész, a Pécsi Balett megalapítója születésének 90. évfordulóját. Ebből az alkalomból a Magyar Táncművészeti Egyetemen kiállítással és a Táncstudományi Közleményekben megjelent cikksorozattal, Pécsen képzőművészeti kiállítással és egy emlékfilm készítésével emlékeztünk meg a magyar táncművészet ikonikus alakjáról.

Jelen előadás Eck Imre életútját hivatott összefoglalni, természetesen nem törekedve a teljességre, hiszen rendkívül termékeny munkásságából, az általa koreografált többszáz balettből, más műfajú színházi munkákból, ösztönművészeti és képzőművészeti alkotásaiból csak szemezgetni lehet. Így az előadás arra törekszik, hogy a művész színházi ötleteinek rendszeréből mutasson fel egyes elemeket, emellett társulatépítésének eszköztárából villantson fel néhányat. Ehhez pilléreként három nagyszerű művét, az 1965-ös *A csodálatos mandarint*, az 1976-ban Verdi zenéjére készült *Requiemet* és az 1987-es *A terror* című baletteket felhasználva, ezen ív mentén, de innen kitekintve időben és műfajokban, gondolati és formai összefüggéseket keresünk, rámutatunk egyes kapcsolódásokra, alkotói célokra és motívumokra. Így talán mód lehet arra is, hogy Eck Imre életműve egyes állomásainak megismerése mellett alkotói gondolkodásának folyamatába is belelássunk.

THE THEATRE AND WORKSHOP OF IMRE ECK

Keywords: Imre Eck, Ballet Sopianae, Gesamtkunst, *The Miraculous Mandarin*, *Requiem*, *Terror*, creative workshop

Due to the Covid epidemic, this year we are celebrating the 90th anniversary of the birth of dancer, choreographer and artist Imre Eck, the founder of Ballet Sopianae. On this occasion, we commemorated the iconic figure of Hungarian dance with an exhibition at the Hungarian Dance University and a series of articles published in *Táncstudományi Közlemények*, an exhibition of fine arts in Pécs and the making of a commemorative film.

This presentation is intended to summarize the life of Imre Eck, without, of course, striving for completeness, as one can only glean from his extremely rich creative career, the hundreds of ballets he choreographed, other theatrical works of all genres, and his works of fine art. Thus, the performance seeks to showcase some elements from the artist's system of theatrical ideas, as well as flash out some of the tools of his company-building.

To this end, we use three of his most successful works, *The Miraculous Mandarin* of 1965, Verdi: *Requiem* of 1976, and *Terror* of 1987. The lecture along this line of thought, but looking out from here in time and genres, seeks connections between thought and form, and seeks to point out certain connections, creative goals, and motives. Thus, perhaps it is also a way to find out about the process of his creative thinking in addition to gaining some insight into certain stages of Imre Eck's oeuvre.

KAVECSÁNSZKI MÁTÉ

EGYETEMI ADJUNKTUS, DEBRECENI EGYETEM

A NÉPI TÁNCKULTÚRA TÁRSADALOMTÖRTÉNETI VIZSGÁLATÁNAK LEHETŐSÉGEI

Kulcsszavak: tánc történet, új társadalomtörténet, történeti antropológia, történeti folklorisztika, társadalmi kontroll

Előadásomban az új társadalomtörténet, érintőlegesen pedig, kapcsolódási lehetőségeket keresve, a *történeti antropológia* eljárásainak, eredményeinek figyelembe vételével tesztek kísérletet a tánc történeti kutatások további elméleti és módszertani kiszélesítésére. Célom, hogy néhány lehetséges témakört, kutatási utat javasoljak, felvázoljak különböző elméleti csomópontokat, amelyek a tánc kultúra történeti kérdéseinek transzdiszciplináris szemléletét erősíthetik.

A tánc kultúra történetiségének, változási folyamatainak vizsgálata a táncantropológia és a táncfolklorisztika számára is sajátos elméleti és metodológiai utakat igényel, ráadásul az ilyen kutatások hazai környezetben az antropológia részéről viszonylag ritkák, a táncfolklorisztikában pedig eddig számos megkérdőjelezhető eredményt hoztak. Az antropológiai megközelítés több aspektusa, illetve a kritikai táncstudomány összehasonlító és értelmező szemléletmódjának adaptálása is segítséget jelenthet a tánc kultúra vizsgálata során a történeti perspektíva érvényesítéséhez, nézetem szerint azonban a történettudomány egyes kutatómódszertani irányzatai is hozzájárulhatnak ehhez. Nézetem szerint az új társadalomtörténet eredményeinek hasznosítása nagymértékben gazdagíthatja a tánc történeti kutatások eddigi módszertanát. A népi tánc kultúra történetiségének vizsgálatát a posztmodern történetírás egyes, jellemzően a történetírói gondolkodást alapvetően befolyásoló kulturális fordulat után kialakuló diskurzusainak segítségével célszerű megvalósítani. Olyan módszert célszerű választani, amely a tánc kultúra helyét, szerepét, jelentőségét a kultúra teljes szövetében képes megvilágítani egy adott időmetszet adott lokalitásában. Így az új történeti szemléletmód alapján a parasztot, a nép tagját, a falu lakosait a tánc kultúra megalkotójaként, döntéshozóként lehet kezelni és nem pusztán csak táncosként, a táncmulatság résztvevőjeként. A parasztság ekképpen a táncélet innovátoraként tűnhet fel.

A történeti tánc kutatás gazdag módszertani és tematikai mezőben mozoghat, amelyek közül ezúttal két lehetséges irány felvillantására vállalkozom. Az egyik a népi kultúra, illetve a tánc kultúra mint a kutatás „alanyának” társadalomtörténeti értelmezése. Ennek során bizonyítom, hogy a kora újkori népi tánc kultúra történetének vizsgálatát nem célszerű csak a faluban értelmezni, hanem mind térben (városok, mezővárosok), mind pedig társadalmi csoportok (a városok lakosai, a „köznép”, illetve a heterogén falusi társadalom) tekintetében érdemes kiszélesíteni a vizsgálatokat, a rendelkezésre álló források függvényében.

A másik lehetséges kutatási irány a társadalmi kontroll és a tánc kultúra kapcsolódásának kérdése. E kapcsolat értelmezésekor az analízisnek legalább két fontos területre érdemes fókuszálnia. Az első a fegyelmező eljárások alanyának és tárgyának, vagyis a tánc, a táncoló test és a táncoló testet kísérő szokásalkalmak szabályozására tett kísérleteknek az elemzése. A test mozdulatainak fegyelmezése ugyanis nem vizsgálható azoknak a mentális univerzumoknak a megragadási kísérlete nélkül, amelyek kialakítják azokat az ideológiákat, amelyekben a fegyelmezés szándéka létrejön, és amelyek az erre irányuló cselekvést motiválják. Különösen fontos itt a fegyelmezés szándékának tágabb társadalom- és kultúrtörténeti kontextusba helyezése, vagyis annak a mentális univerzumnak a vizsgálata, amelyben a szabályozó és a szabályozott közötti konfliktusmező létrejön. A konfliktusmező egyik oldalán az új protestáns egyházak és az általuk létrehozott ideológia áll. A másik oldalon az ezt képviselő prédikátor, aki származásával sokszor épp a szabályozandó csoportból érkezik, tanultsága és műveltsége viszont a szabályozókhöz köti. Harmadik oldalon a lokális közösség áll, amelynek mentalitása és habitusa jobbára csak a kollektív viselkedésen keresztül ragadható meg. Végül a negyedik oldalon a szabályozás alá vont individuumot találjuk, hozzá azonban a tánc kultúra vizsgálatával csak ritka szerencse folytán juthatunk el. Összességében a társadalomtörténeti szemléletű tánc kutatás egyik fontos tematikai kérdéséhez, a tánc, illetve a táncoló test feletti társadalmi kontroll vizsgálatához nyújtok támpontokat.

FOLK DANCE STUDIES AND SOCIAL HISTORY

Keywords: dance history, new social history, historical anthropology, historical folkloristics, social control

In my lecture, I attempt to expand dance studies theoretically and methodically by incorporating the approaches and findings of *new social history*, also touching upon and seeking connections with *historical anthropology*. My aim is to propose possible new topics and ways of research, similarly, to delineate the problem of various intersections in theories, which may strengthen the interdisciplinary approach to questions in the history of dance culture.

The study of the historicity and the processes of change in dance culture requires specific theoretical and methodological ways in dance anthropology and dance folkloristics, especially since such research has been relatively rare in the Hungarian anthropological scene and has produced a number of questionable results in the field of dance folkloristics. Several aspects of the anthropological approach, as well as adopting the comparative and interpretive approach of critical dance studies can help in deploying a historical perspective in the examination of dance culture. Furthermore, certain schools of research methodology of social history may facilitate it as well. Utilizing the findings of new social history can also greatly enrich the current methodology of dance history research.

It seems practical to conduct a study of the historicity of folk dance culture with the help of certain discourses that emerged after the paradigm shift in postmodern historiography which fundamentally influenced various, predominantly historiographical attitudes. It is expedient to choose a method that can illuminate the place, role, and significance of dance culture in the complete fabric of culture while placing it in the locality of a given section of time. This way, based on the new historical approach, the peasant, the representative of the common people, the dweller of a village can be treated as a creator of dance culture, a decision-maker, not merely a dancer, a participant in the village merriment. This way, peasantry can be represented as innovators of dance life.

Historical dance research can operate in a rich methodical and thematic field from which I endeavour to show two possible directions. One of them is the analysis of folk culture and dance culture as the „subjects“ of social-historical research. In the course of this, I demonstrate that it is not advisable to study the folk dance culture of the early modern period exclusively in villages; instead, research should be extended to both spaces (cities) and social groups (city-dwellers, as well as the heterogeneous society of villages), depending on available sources.

The other possible direction in research is investigating the question of the connection between social control and dance culture. When interpreting this relationship between dance culture and social control, the analysis should focus on at least two important areas. The first is the analysis of the attempts to regulate the subject and object of disciplinary actions, i.e., dance, the dancing body, and the instances of performances deriving from customs as linked to the dancing body. Since one cannot investigate the disciplining of body movements without endeavouring the comprehension of the mental universe that formulates the ideologies in which the intention to discipline develops, and which motivates the actions aimed at this. It is especially important here to place the *intention to discipline* in a wider social and cultural-historical context, i.e., to examine the mental universe in which the field of conflict between the regulator and the regulated is formed. On one side of the field of conflict, we have the new protestant churches and the ideology formulated by them. On the other side we have the preacher who often comes from the group of the regulated but whose education and erudition links them to the regulators. A third side is comprised of the local community whose mentality and disposition can be comprehended mainly through their collective behaviour. Finally, on the fourth side, we have the regulated individual but it is only by rare luck that we may reach them through the examination of dance culture.

To sum it up, I provide suggestions for the examination of social control over dance and the dancing body, one of the important thematic issues in dance studies applying a social-historical approach.

II. SEKCIÓELŐADÁSOK

ÁBRAHÁM NÓRA

TÁNCÉLMÉLET TANÁR, FÓTI NÉPMŰVÉSZETI SZAKGIMNÁZIUM ÉS GIMNÁZIUM

SZENTPÁL OLGA RENDSZERELMÉLETE ÉS SZENTPÁL MÁRIA MOZDULATELEMZÉSE KÖZÖTTI KÜLÖNBBSÉGEK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA

Kulcsszavak: Szentpál, mozgás, tánc, elmélet

Kutatásom témája fókuszáltan az antropológiai szemléletű test- és mozgáselemzés. Kutatásom kiindulópontjaként Szentpál Olga és Rabinovszky Máriusz 1940-ben készült rendszertana szolgált. Szentpál Olga pályáját mozdulatművészként kezdte, ugyanakkor megteremtette a tánc elemzésének alapvető téziseit is. Élete derekán munkásságának központi témájává a néptánc és a történelmi társastánc oktatása és elemzése vált. Tanulmányaim során először Szentpál Mária mozdulatelemzésével találkoztam, ami a mai napig a táncjelírás megértésének alapjait jelenti. Szentpál Máriának a táncjelírás oktatásában és fejlesztésében vállalt szerepe tiszteletreméltó. Részbem ez is indított Szentpál Olga rendszerelméletének megismerésére. Kutatásom előrehaladtával arra a felismerésre jutottam, hogy vizsgálat tárgyává kell tennem, össze kell hasonlítanom Szentpál Olga és Szentpál Mária mozgásra-táncra fókuszáló elméleteit.

Jelen előadásom témája a Szentpál Olga és lánya, Mária mozgáselemző elméletei közötti különbségek bemutatása az antropológia szemléletének alkalmazásával. Kérdésfeltevéseim a test, a mozgás, a tánc és a mozgásstruktúra értelmezési lehetőségeire keresik a válaszokat.

A COMPARATIVE STUDY OF THE DIFFERENCES BETWEEN OLGA SZENTPÁL'S TAXONOMY SYSTEM AND MÁRIA SZENTPÁL'S MOVEMENT ANALYSIS

Keywords: Szentpál, movement, dance, theory

The topic of my research is anthropological body and motion analysis in the focus. The inception of my research is the taxonomy system of Olga Szentpál and Máriusz Rabinovszky, made in 1940. Olga Szentpál began her career as a movement artist, alongside this, she created the basic theses of movement analysis as well. Teaching and analysing folk dance and historical ballroom dancing has become a central theme of her works in the middle of her life. During my studies, I first encountered the movement analysis of Mária Szentpál, which to this day provides the basic knowledge to understand dance notation studies. The role of Szentpál Mária in the teaching and development of dance notation is respectable. Partly this set me off on the way of finding out about Olga Szentpál's taxonomy system theory. As my research progressed, my results allowed me to conclude that I should make it a subject of observation, compare the theories of Olga Szentpál and Mária Szentpál focussing on movement and dance.

The topic of my presentation is the introduction of the separate interpretations of movement analysis theories of Olga Szentpál and her daughter, Mária by means of an anthropological approach. My questions seek to answer the possibilities of interpreting body, movement, dance and movement structure.

ADAMOVICH FERENC

TÁNCMŰVÉSZ, VÍGSZÍNHÁZ

AFFEKTÍV MOZGÁSPEDAGÓGIA

Kulcsszavak: affektív, mozgáspedagógia, pszichofizika, pszichofiziológia, tréning

Kutatásom célja kísérletet tenni egy olyan mozgáspedagógia kialakítására, amely a figyelem irányítására, a testtudatos munkára és a proprioceptív érzetek megfigyelésére épül. A technika segítségével érzelmi állapotot hangolunk elő a színészen vagy a táncosban. Majd ebben az állapotban keletkező proprioceptív érzetek impulzusai mozgásra készítetik a testet. Az így létrehozott kifejezések a mentális folyamatok feszültségétől mentes, természetes mozdulatok lesznek. Mivel a módszer a mozgásra épül, és a mentális folyamatok kontrollálására törekszik, ezért az affektív mozgáspedagógia nevet adtam neki. Ennek meghatározó része a *hatha jóga* rendszere, amely a figyelmi képességek fejlesztésében és a proprioceptív érzetek tudatosításában is segít. Kutatásom tézise, hogy érzelmeink és gondolataink befolyásolják a kifejeződő reakcióinkat. Ezért elkezdtem keresni a lehetőségét annak, miként tudok természetes mozdulatokat létrehozni. Felvetésem szerint ezt úgy érhetjük el, hogy a kívánt cselekvéshez kapcsolódó érzelmi hátteret a mozgással előhangoljuk a színészen vagy a táncosban, és ebből az állapotból származtatjuk a mozdulatunkat vagy más kifejeződő reakcióinkat.

A felvetésemre a neurológiai tanulmányok és az affektív pszichológia diszciplínái módszeres kutatásán keresztül kerestem a választ. A kutatáshoz emellett markánsan hozzájárultak a meghatározó pszichofizikai tréningek megismeréséből származó tapasztalataim.

AFFECTIVE MOVEMENT PEDAGOGY

Keywords: affective, movement pedagogy, psychophysical, psychophysiological, method

The aim of my research is to try to develop a movement pedagogy based on attention control, body awareness and proprioceptive sensation. The technique is used to attune an emotional state in the actor or dancer. The impulses of the proprioceptive sensations generated in this state then cause the body to move. The resulting expressions become natural movements, free from the tension of mental processes. Since the method is based on movement and seeks to control mental processes, I have called it affective movement pedagogy. A crucial part of it is the hatha yoga system which also helps to develop attentive skills and awareness of proprioceptive sensations.

The thesis of my research is that our emotions and thoughts influence our behaviour and actions. So I started looking for ways to create natural expressions and movements. My hypothesis was that this could be achieved by pre-tuning the emotional background associated with the desired action in the actor or dancer through movement and deriving our movement or other expressive responses from this state.

I sought to test my hypothesis through systematic research in neuroscience and the disciplines of affective psychology. In addition, my experience of learning about the dominant psychophysical training methods made a significant contribution to this research.

BACHRATÁ, LIBUŠA

KÜLSŐS FŐISKOLAI TANÁR, VŠMU, NÉPTÁNC TANÁR, TÁNCMŰVÉSZ, SLUK

ÓNODI BÉLA

EGYETEMI TANÁR, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

A MOLNÁR-TECHNIKA SZLOVÁK NÉPTÁNCGYÜTTESEK SZÁMÁRA – KUTATÁS ÉS KIADVÁNY**Kulcsszavak:** Molnár István, néptáncgyűttes, tréning, Molnár-technika, gyakorlatok

Az előadás egy tervezett kiadványról és egy azt megalapozó, folyamatban lévő kutatásról számol be. A projekt célja a Molnár-technikáról egy szlovák - magyar kétnyelvű, elsősorban néptáncoktatóknak és koreográfusoknak szóló könyv megjelentetése. A kötet kiadását egy 2021 augusztusa óta folyó gyakorlati kutatás előzi meg, mely a hivatásos, pozsonyi (Bratislava) székhelyű SLUK (Slovenský ľudový umelecký kolektív - Szlovák Állami Népi Együttes) művészegyüttesben és a nagymihályi (Michalovce) „Zemplín“ (Zemplén) amatőr néptánc csoportban zajlik. A kutatás célja a kiadvány elkészítéséhez szükséges szakmai anyagok kidolgozása, amelyek tartalmazzák a gyakorlatok leírását és kétnyelvű terminológiáját. Ezek mellett a könyvben megtalálunk majd módszertani ajánlásokat és további, a Molnár-technikát bevezető és lezáró gyakorlatokat. Tapasztalataink arra utalnak, hogy a néptáncgyűttesek technikai képzésében a klasszikus balett sikeresen kiváltható Molnár-technikával. A kutatás kiterjed annak összehasonlítására is, hogy a néptáncgyűttesek a próbafolyamatban hogyan alkalmazzák a két említett technikát. A kutatási jelentés és a hamarosan megjelenő kiadvány bemutatja a résztvevő kutatókat és a kutatásba bevont tánc csoportokat, a projekt motivációit, gyakorlati hasznát, a kutatási módszereket és a projekt részeredményeit.

MOLNÁR'S DANCER TRAINING TECHNIQUE FOR FOLK DANCE GROUPS – RESEARCH AND PUBLICATION**Keywords:** István Molnár, technique, training, folk dance group, research

Interim report on an ongoing project implemented in Slovakia. The aim of the project is to publish a bilingual work on Molnár's dancer training technique, intended primarily for folk dance teachers and choreographers. The publication is preceded by field research, conducted since August 2021. This research has taken place at the professional art ensemble SLUK (Slovenský ľudový umelecký kolektív [*Slovak Folk-Art Collective*]) operating in Bratislava, Slovakia and at the amateur folklore ensemble Zemplín, based in Michalovce, Slovakia. The aim of the research is to prepare professional documents for publication, including a set of elaborate exercises and the precise bilingual terminology of the exercises of the technique. The publication will include an updated list of exercises for folk dance ensembles, methodological recommendations, as well as starting and final exercises of the technical training. The research results suggest that the Molnár-technique can be used as a drop-in replacement for the traditional ballet dance technique. The research also includes a comparison of the two methods in the training practice of folk ensembles. The research report and the forthcoming publication will introduce the research team, the implementation team and the folk-dance groups involved in the research. We will also present the motivations for the project, its practical use, the research methods and the interim results of the work.

BALATONI KATALIN

ÓRAADÓ OKTATÓ, SOPRONI EGYETEM, PHD-HALLGATÓ, PÉCSI
TUDOMÁNYEGYETEM NEVELÉSTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

LÉVAI PÉTER

MESTEROKTATÓ, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

„ÍGY KELL JÁRNI...”. AZ ÉLMÉNY ALAPÚ NÉPTÁNC ÉS NÉPI JÁTÉK, MINT PEDAGÓGIAI JÓGYAKORLAT

Kulcsszavak: népi játék, néptánc, gyermektánc, pedagógusképzés, paradigmaváltás, innováció, szellemi kulturális örökség jó gyakorlat

A téma feldolgozásának motivációja abból a több évtizedes pedagógusi tapasztalatból fakad, mely során végigkísérhettük mind a különböző intézményekben folyó pedagógiai kapcsolódásokat a magyar néptánc, a népi- és gyermekjáték cél- és funkciórendszerének elméletében és gyakorlatában, mind pedig azokból a tapasztalatokból, melyeket a pedagógusképzésben töltött munkásságunk alapoz meg. Módszerünk eredménye bekerült a Szellemi Kulturális Örökség jó gyakorlatok regiszterébe.

Kutatásunk újszerűségének létjogosultságát az időszerűség biztosítja. Utoljára a területet feldolgozó gyakorlati eredmények az 1990-es években kerültek közzétételre. Azóta mind a pedagógia, mind a folklorisztika, mind a gyermekszemlélet új alapokon nyugszik, mely reflektívabb megközelítést kíván.

Az eredmény rávilágít az eltérésekre, azokra a területekre, melyek nem mutatnak egymásból fakadó egységes kimenetelt. Ez kiemelkedően a gyermektánc kérdésében jelenik meg, ahol a legnagyobb az eltérés a törvényi meghatározás, a képzés és a gyakorlati alkalmazás között, de jelentős kérdéseket találunk a népi játékok vizsgálatakor is.

Mindezek magukkal hozhatják, hogy a magyar népi játék, gyermektánc új perspektívaként, pedagógiai eszköztárként jelenjen meg a nevelési, oktatási folyamatokban, mely akár paradigmaváltást is eredményezhet.

“THAT’S HOW YOU DO IT...!”. THE EXPERIENCE-BASED HUNGARIAN FOLK DANCE AND FOLK GAME METHOD AS A PEDAGOGICAL ‘GOOD PRACTICE’

Keywords: Folk games-folk dance, children’s dance, teacher training, paradigm shift, innovation, intangible cultural heritage, good practice

The motivation for elaborating the topic is based on decades of pedagogical experience, during which we were able to follow the pedagogical interrelations of the theory and practice of the aims and functions of Hungarian folk dance, folk- and children’s games the experiences based on our work in teacher training. Our method was registered as good practice in Hungarian Intangible Cultural Heritage.

The validity and the novelty of our research is ensured by its up-to-date character. The last practical results covering the field were published in the 1990s. Since then, both pedagogy and folkloristics, also the attitude to children, have required a new, more reflective approach.

The result highlights the differences, those areas that do not show a consistent outcome. This is particularly evident in the issue of children’s dance, where the greatest discrepancy between legal definition, training and practical application is visible. We can also find significant issues when examining folk games. All these raise a question to be decided, due to which decision Hungarian folk games and children’s dance should appear as a new perspective and pedagogical tool in the educational process, and this result may even bring about a paradigm shift.

BOLVÁRI-TAKÁCS GÁBOR

EGYETEMI TANÁR, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

RENDESZET ÉS MŰVÉSZET. KÉT FORDULÓPONT A SZÍNHÁZÜGY ÉS A TÁNCOKTATÁS ÁLLAMI FELÜGYELETÉBEN (1907, 1951)

Kulcsszavak: színháztörténet, színházpolitika, táncoktatás, tánctörténet

Magyarországon a nyilvános táncoktatást a kezdetektől fogva erkölcsrendészeti kérdésként kezelték. Állami szabályozása az önálló magyar kormány 1867-es létrejötte után a belügyminiszter felügyelete alatt bontakozott ki. 1897-ben jelent meg az első e tárgyú BM-rendelet. A színházak igazgatása szintén rendészeti kérdés volt, ez is a belügyi tárca felügyelete alá tartozott. Az 1906-ban hatalomra került koalíciós kormány azonban egyéni országgyűlési képviselői indítvány alapján úgy döntött, hogy a színházi ügyek 1907-től a vallás- és közoktatásügyi tárcához tartozzanak. A táncoktatás terén a rendészeti szemlélet tovább tartott: a kormány csak 1951 júniusában tette át a táncoktatás és a tánciskolák felügyeletét az 1949-ben létrehozott Népművelési Minisztérium ügykörébe. 1951 októberében a népművelési miniszter intézkedett a társastánctánítás egyes kérdéseiről, hatályon kívül helyezve az addigi belügyi rendelkezéseket. Ezzel megszűnt a belügyminiszter felügyeleti joga az előadóművészetek felett. Az előadás az államigazgatási döntések körülményeit és forrásait mutatja be.

SECURITY AND ART. TWO TURNING POINTS IN THE STATE SUPERVISION OF THEATRES AND DANCE EDUCATION (1907, 1951)

Keywords: theatre history, theatre policies, dance education, dance history

In Hungary public dance education has been handled as a moral question. After the establishment of the Hungarian government in 1867 state rules of public dance education were coordinated by the Ministry of Interior Affairs. The first regulation on this case was created in 1897. Theatres also existed under the supervision of this ministry on the basis of moral points of view, too. In 1906 a new government was elected. It decided to change the supervising system and give it over to the Ministry of Education and Religious Affairs from the Ministry of Interior Affairs on the basis of a proposition of a member of parliament in 1907. In the field of dance education state security control lasted longer: the government decided to assign the Ministry of Public Education as late as June, 1951 instead of the Ministry of Interior Affairs. In October, 1951 a new declaration on public private dance schools was published by the Minister of Public Education, replacing all other former rules. From this date the Ministry of Interior Affairs has not any supervising right on dance education. In my lecture I would like to show the circumstances and the sources of these decisions.

BOTEZATU ISABELA

PHD-HALLGATÓ, SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
TÖRTÉNELEMTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

HAGYOMÁNYŐRZÉS MOLDVÁBAN: HATÁSOK RÉGEBBEN ÉS MOST

Kulcsszavak: Moldva, csángó, kultúra, hatások, néptánc

A moldvai csángó kultúrát általában egy másik, leggyakrabban a román vagy a magyar kultúra lencséjén át vizsgálják, sokszor azokhoz viszonyítva próbálják értelmezni. Ezáltal egy belső (émi-kus) szemlélettel rendelkező csángónak az lehet a benyomása, mintha a csángó kultúra önma-gában nem, hanem csak egy másik kultúrához viszonyítva létezne. A rendszerváltás után jelen-tős változások sora kezdődött Moldvában a moldvai csángók körében. Vitathatatlan, hogy egy erős asszimilációs, akkulturációs folyamat indult el, melynek eredményeképp a moldvai kultúrát többek között annak román környezete és a globalizáció együttesen kezdte átalakítani. Kevés szó esik a magyar tudományos diskurzusokban a csángókról a tekintetben, hogy a Magyaror-szágról beáramló gondolkodásmód és a moldvai magyar kultúra megmentése céljából érkező segítők milyen hatást gyakorolnak a moldvai csángó kultúrára, milyen irányokba terelik azt, és hogyan formálják. Előadásom központi kérdése, hogy a Moldvában tapasztalható, az elmúlt 30 évben végbement változások értelmezhetőek-e ún. „kulturális gyarmatosítási” folyamatként. Ezen jelenségekre a moldvai néptáncok és zenék példáján keresztül szeretnék rávilágítani.

SAFEGUARDING TRADITIONS IN MOLDAVIA: INFLUENCES FROM THE PAST AND PRESENT

Keywords: Moldavia, Csángó, culture, influences, folk dance

The Moldavian Csángó culture is presented most frequently through the lens of either Romanian or Hungarian culture, or at least in comparison to one of the two. This can be problematic because it can give the impression that the Moldavian Csángó culture cannot stand on its own but only compared to another culture. After the Romanian Revolution in 1989, a great chain of events started to unfold within the Moldavian Csángó community and undoubtedly these tendencies lead to the partial assimilation of the Csángó culture to its Romanian surroundings. Globalization also contributed to some further changes in culture. The main focus of this presentation is what has brought the greatest changes among Moldavian Csángós and something that is less spoken about in the Hungarian academic discourse, namely the impact that the Hungarian mentality has brought to the region by the inflow of so many people with the purpose of saving the Csángó Hungarian culture. The main question of my presentation thus is: can the contributions of the Hungarians from Hungary be considered a 'cultural colonization process'? I will be presenting the effects of the changes brought about by Hungarians to the region through Moldavian folk dances and music.

DARAI TAMÁS

TÁNCMŰVÉSZ

TRIO – EGY ALTERNATÍV TÁNCOKTATÁSI PROGRAM HÁRMAS EGYSÉGE

Kulcsszavak: táncoktatás, alternatív oktatás, gyermekközpontúság, mentális egészség, organikus mozgás, fantázia, kreativitás, balett, kortárs, improvizáció

A *Trio* három különböző, gyermekközpontú táncórából álló egység, amit természetközeli filozófia inspirált. Célja, hogy a test organikus mozgását belülről eredő érzetekkel és a képzelet erejével idézzük elő, és hogy megtanítsuk, hogyan testesíthetünk meg érzelmeket és gondolatokat. Az első óra a test spirális felépítésének megismerésére, majd annak a térben való mozgására épül (balett). Az izommunka helyett a természetes dinamikákra fókuszálunk, így mozgatva a testet, és ezzel érjük el a még laikusoknak is egyértelműen érezhető legfontosabb kvalitást: a könnyedséget. A második órán érzelmeinknek adnánk formát. A tanár példamutatása mellett bevonjuk a gyerekeket is a mozdulatok alkotásába. Ezzel nem csak improvizációs készségeiket fejlesztjük, de belső világukkal is megismertetjük őket, hogy azt kezelni tudják, és megtanulják bevezetni a kreativitásukba. A harmadik órán a gondolatok és az ötletek vezetnék a mozdulatokat. Itt is hasonló módon a tanár vezetésével, az alkotói folyamatban a gyermekeket is bevonva dolgozunk. A második két óra anyagából a tanár irányításával született darabok vizsgaszerű bemutatókként szolgálnának, miközben a gyerekek megtapasztalnák, hogy milyen az alkotásban aktívan részt venni.

Kutatásom alapja az elmúlt kilenc év külföldi munkája profi táncosként, amely idő alatt rengeteg művészt és iskoláik kvalitásait tanulmányozhattam, miközben magamon kísérleteztem a mozgást és annak dinamikáit.

TRIO - AN ALTERNATIVE DANCE EDUCATION PROGRAM

Keywords: dance education, alternative education, child-centered approach, mental health, organic movement, imagination, creativity, ballet, contemporary, improvisation

Trio is a child-centered dance education program of three different classes inspired by a natural philosophy. The goal of the program is to source movement from inner feelings and imagination, as well as to teach how to embody our emotions and thoughts.

The first class would focus on the understanding of the spirals in the human body and how to move that in space (Ballet). Instead of muscle work, we would focus on natural dynamics to achieve the ability to move effortlessly. The second class would be about emotions. Here we would involve the children in creating movement with the examples and guidance of the teacher. Not only would their choreographic skills improve but we could also teach them how to get in touch and handle their emotions, and how to channel them into creative energy. In the third class the children would explore thoughts, ideas and concepts as the source of movement while being led by the teacher. From the second and third classes' material the teacher would create a piece together with the children that could serve as an exam-like show, while the kids would experience what it is like to take an active part in the creation of a dance piece.

The foundation of my research is my 9-year-long professional dance career abroad, where I was able to study numerous artists and the qualities of their education while experimenting with movement and its dynamics on myself.

DARU ANDREA

ÓRAADÓ OKTATÓ, DEBRECENI EGYETEM, PHD-HALLGATÓ, EÖTVÖS LORÁND
TUDOMÁNYEGYETEM NEVELÉSTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

A HANGRÖGZÍTÉS MINT A ZENEPEDAGÓGIA 20. SZÁZADI MÉRFÖLDKÖVE

Kulcsszavak: hangrögzítés, századforduló, zeneoktatás, pedagógiai médiatörténet

A 19. századra a kottairás mind differenciáltabban törekedett a zeneszerzői gondolatok tökéletes lejegyzésére, a szerző által elképzelt zenei hangok megfelelő módon történő reprodukálására, illetve ennek a tudásnak a különböző formális oktatási rendszerekben történő átadására. Ebben a folyamatban gyökeres fordulatot hoznak majd a 19. század végén megjelenő, az auditív zenei tudás rögzítésére, tárolására és átadására szolgáló új médiumok (fonográf, gramofon, rádió stb.).

Előadásunkban azt vizsgáljuk, hogy a hangrögzítés új médiumai miként változtatták meg a 20. század első évtizedeiben a magyarországi zeneművészet és zeneoktatás társadalmi szerepét, gyakorlatát, továbbá azok miként hatottak az előadóművész és zenepedagógus performatív gyakorlatának rituális elemeire. Ezek alakulása ugyanis számos, a pedagógiai kultúranropológia eszközeivel megragadható performatív és rituális változást is eredményezett, és amelyek megfigyelhetőek például az etnomuzikológia népi kultúra felfedezésére. Hatásuk egyúttal kiemelt az előadóművészet terén az új előadói attitűdök változásaiban. A kutatásunk által felfedezett összefüggések rávilágítanak arra, hogy a technikai fejlődés részeként megjelenő hangrögzítés és hanglejátszás tágabb idő- és térbeli kontextusban, interdiszciplinárisan is meghatározó jelenségként értelmezhető.

RECORDING SOUNDS AS A 20TH CENTURY MILESTONE IN MUSIC PEDAGOGY

Keywords: sound recording, turn of the century, music pedagogy, pedagogical media history

Although by the 19th century, music writing was increasingly striving to record the composer's ideas perfectly to reproduce the musical sounds imagined by the author in an appropriate manner and to transfer this knowledge in different formal education systems. In this process, new media (phonographs, gramophones, radios, etc.) for recording, storing, and transferring auditory musical knowledge took a radical turn at the end of the 19th century.

In our presentation, we will examine how the new media of sound recording changed the social role and practice of music and music education in the first decades of the 20th century in Hungary, and how they influenced the ritual elements of performing and performing practices of performers and music educators. These technical innovations of sound recording during that period and consequently the development of the social status of music and music pedagogy have also resulted in several performative and ritual changes that can be grasped by the tools of pedagogical cultural anthropology. Their impact in the field of performing arts can also be demonstrated in the changes in new performing attitudes. The context discovered by our research will hopefully highlight the fact that sound recording and playback which are parts of technical development, can be interpreted as a decisive phenomenon in a broader time and space context, in an interdisciplinary way.

DÓKA KRISZTINA

EGYETEMI DOCENS, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

„OFFLINE HAGYOMÁNYOK” ONLINE DIGITÁLIS TÉRBEN. GYÖNGYÖSBOKRÉTA A VILÁGHÁLÓN

Kulcsszavak: digitális etnográfia, hagyományhasználat, Gyöngyösbokréta

Mára nyugodtan mondhatjuk, hogy a hagyományőrzés/hagyományhasználat egyik mindennapi módjává vált a népi kultúrával kapcsolatos tartalmak online keresése, megosztása, terjesztése. Ugyanakkor miközben a néprajzi-antropológia kutatás is jó ideje kilépett a digitális térbe, online adatbázisokban, virtuális kiállításokon, e-könyvekben, fájlmegosztó csatornákon, közösségi oldalakon teszi közzé eredményeit, az interneten megjelenő (népi kultúrával kapcsolatos) tartalmak és a digitális világ maga is a néprajzi kutatás tárgyává váltak.

Az új környezetbe, a világhálóra került regionális hagyományok, lokális örökség online reprezentációi között feltűnnek a két világháború közötti időszak meghatározó folklorizmus-jelenségeinek, a *Gyöngyösbokrétának* a hagyományai is.

Jelen előadásban a hagyományhasználat és a népi kultúra digitális felhasználásával kapcsolatos tudományos diskurzusok felvetéseire támaszkodva elemzem a *Gyöngyösbokréta* történeti anyagának kortárs online megjelenítési formáit. Megvizsgálom, hogy milyen a *Gyöngyösbokréta*-mozgalommal és bemutatókkal kapcsolatos tartalmak jelennek meg az interneten. Milyen fórumokon és milyen kontextusokban? Kik a készítőik és a felhasználók? Melyek a bemutatósok és a használat módjai, funkciói, sajátosságai? Arra is igyekszem rámutatni, hogy általában a gyöngyösbokrétás hagyományok és a népi kultúra online reprezentációi hogyan járulhatnak hozzá a kortárs hagyományalkotási folyamatokhoz.

OFFLINE TRADITIONS IN THE ONLINE DIGITAL SPACE. 'GYÖNGYÖSBOKRÉTA' ('PEARLY BOUQUET') ON THE INTERNET

Keywords: digital ethnography, applying folk traditions, folklorism, invention of tradition, heritage, "Gyöngyösbokréta" ("Pearly Bouquet")

We can assert it boldly that searching, sharing and spreading online contents of folk culture has become one of the ways in the everyday methods of preserving and applying folk traditions. At the same time ethnographic-anthropological research has also stepped out into the digital space, its research results are displayed in online databases, virtual exhibitions, e-books, file sharing channels and social media platforms. Moreover, contents (about folk culture) that appear on the Internet and the digital world itself have become the subjects of ethnographic research.

Traditions of the 'Pearly Bouquet', that was the phenomenon which defined the era between the two world wars, have also appeared within the regional traditions and local heritage that have moved into our new environment, the Internet.

In this presentation I will analyse the online representation of the 'Pearly Bouquet', relying on the scientific discourses about applying folk traditions and folk culture on the Internet. I will examine what kind of contents show up on the Internet in connection with the 'Pearly Bouquet' movement and performances. On what forums, in what contexts do these show up? Who are the creators and who are the users? What are the ways, patterns, functions and features of the presentations and usage? I would also like to find the answer in what ways the online representations of folk culture and the 'Pearly Bouquet' traditions can contribute to the contemporary procedures of inventing traditions and heritage.

DUDÁS DÁVID

EGYETEMI GYAKORNOK, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

KARMOTÍVUMOK VIZSGÁLATA A KALOTASZEGI LEGÉNYESBEN

Kulcsszavak: karmotívumok, legényes, ifj. Fekete János 'Poncsa', Bogártelke

A magyar táncfolklorosztikai publikációkat áttekintve feltűnő, hogy a kutatók szinte egyáltalán nem vizsgálják a kar mozdulatvilágát. A táncelemző publikációkat illusztráló notációkban a karszólam alkalmanként ugyan megjelenik, de azokat a kutatói figyelem elkerüli, az elemzések kivétel nélkül csak a láb mozdulataira koncentrálnak. Csupán Szentpál Mária hívja fel a figyelmet arra, hogy a közép-erdélyi legényesekben nemcsak a láb, hanem a kar szólamai is jelentős szerepet játszanak.

Előadásomban bizonyítani szeretném, hogy az általam vizsgált legényesekben a kar nem csupán a mozdulatmechanika és testegyensúly által megkövetelt úgynevezett „árnyékmozgásokat” végzi, hanem funkcionális és expresszív-esztétikai szempontból számottevő tartalommal, önálló szólamokkal, motívumokkal vagy akár motívumsorokkal rendelkezik. Várhatóan a karmotívumok feltárása és rendezése hatással lesz a táncok oktatására, megkívánja majd a karszólamok tanítási módszertanának kidolgozását, egyben emeli a tánctechnikai követelményeket.

ANALYSIS OF ARM MOTIFS IN THE KALOTASZEG LEGÉNYES

Keywords: arms motifs, *legényes* from the region *Kalotaszeg* (RO)

Reviewing the studies in the field of Hungarian dance folklore, it is striking how little or no analysis has been made in the subject of arm movements. Though the papers may include notations, researchers do not turn their analytical focus to arms movements. Only Mária Szentpál calls attention to the relevance of the topic in the case of the Central Transylvanian *legényes*.

In my presentation, I plan to prove that the arms do not only perform 'shadow movements' required by the mechanics and balance of the body in the *legényes* but their movements have specific function and expressive-aesthetic significance as well. As a result of the research it is expected that the exploration and classification of arm motifs will affect dance education, require the elaboration of the teaching methods for arms movements and raise the level of dance technique.

GÁL ESZTER

ÓRAADÓ OKTATÓ, PHD-HALLGATÓ, SZÍNHÁZ- ÉS FILMMŰVÉSZETI EGYETEM

A KONTAKT IMPROVIZÁCIÓ MINT MOZGÁS- ÉS TÁNC PEDAGÓGIA

Kulcsszavak: kontakt improvizáció, taktilitás, szerepminták, demokratikus működésformák

Konferencia-előadásomban arra mutatok rá, hogy a kontakt improvizáció olyan duett táncforma, amely egy speciális mozgástechnikai tudáshoz vezet el. Az elsajátított készségek nem csak magára a táncformára korlátozódnak, hanem a súly, a mozgásáramlás és a differenciált erőhasználat megértése egyéb tánctechnikák vagy mozgásformák tanulásában is segíthet. A gyakorlás páros improvizatív folyamatában a mozgásokat, kapcsolatokat és a szituatív helyzeteket kölcsönös odafigyelés, érzékenység, az egyeztetésre és a felfedezésre való nyitottság jellemez. A doktori dolgozatomhoz vezető kutatásom részeként, a huszonöt éves kontakttanítási tapasztalatomra támaszkodva, végigkövetem a táncforma alapelveiben rejlő és a gyakorlataiban felkínálkozó pedagógiai eszközöket, módszereket, elemzem az így megszerzhető képességeket. A kontakt improvizáció-elemzés középpontjában a taktilitás, a másik felfedezésében az önmegismerés és a táncban ekként létrejövő szerepek, a tanulás-tanítási folyamat demokratikus működésformái, valamint a hagyományos tanár-diák pozíció átalakulásának folyamata áll. A kutatás módszerei: komparatiztika, fenomenológia, mozgáselemzés.

CONTACT IMPROVISATION AS MOVEMENT AND DANCE PEDAGOGY

Keywords: contact improvisation, tactility, role patterns, democratic modes of operation

In my conference presentation, I will discuss Contact Improvisation as a duet dance form that leads to a specific knowledge of movement technique. The skills acquired are not limited to the dance form itself as the understanding of weight, movement flow and different use of strength can greatly help learning other dance techniques or movement forms. As an improvisatory form the movements, relationships and diverse situations are characterized by mutual attentiveness, sensitivity, openness to negotiation and exploration. As part of my doctoral research process, based on my twenty-five years of experience in contact teaching, I intend to trace the pedagogical tools and methods inherent in the principles of the dance form and the practices it offers, thus analyzing the skills that can be acquired. The analysis of Contact Improvisation focusses on tactility, self-discovery through the partner, the emerging roles and the democratic functioning of the learning-teaching process, as well as on the process of transformation of the traditional teacher-student position. Research methods: comparativistics, phenomenology, movement analysis.

GORDOS ANNA

SZABADFOGLALKOZÁSÚ NÉPTÁNCPEDAGÓGUS

KEZDEMÉNYEZŐ NŐK, AVAGY A NŐI JÁTÉKTÉR KERETEI A PÁROS TÁNCOKBAN

Kulcsszavak: női szerep, páros tánc

Korábbi kendős táncokra irányuló kutatásaim vezettek el addig a felismerésig, hogy bizonyos alkalomhoz kötött táncokban a férfi és női táncpartnerek közötti klasszikus alá-fölérendeltségi viszony átrajzolódik egy kiegyenlítettebb partnerkapcsolattá, amelyben a női táncosnak szabadabb mozgástere és nagyobb fokú döntési lehetősége van, mint ahogyan a női szerepekről általában a páros táncok tekintetében gondolkodunk. Foglalkoztatni kezdett, hogy van-e példa erre a jelenségre a nem alkalomhoz kötött, szórakozó funkciójú páros táncok körében is.

Tervezett előadásomban négy konkrét páros táncfolyamat ebből a szempontból érdekes részeit szeretném bemutatni. A négy táncfolyamatban a közös pont az, ahogyan a női táncosok játékteret és döntési lehetőséget teremtenek maguknak, s ez által a táncfolyamat alakulásának aktív részesei tudnak lenni, ha csak egy-egy pillanatra is. Ez a fajta táncbeli női viselkedés több szempontból érdekes kérdéseket vet fel (bizonyos tánc tudományi narratívák érvényessége, tánclejegyzési kérdések, táncpedagógiai vonatkozások), amelyekről szintén érdemes beszélni.

WOMEN WHO TAKE THE INITIATIVE OR THE FEMALE PLAYING FIELD IN COUPLE DANCES

Keywords: role of women, couple dance

My earlier research into shawl dances made me recognise that in the case of certain dances associated with specific occasions, the classical relationship of subordination between male and female dance partners is replaced by a more balanced partner relationship, where the female dancer obtains more freedom and more opportunities to make decisions than we would think considering how the role of women is typically viewed in couple dances. It began to interest me that there are also examples for this in the list of couple dances that are not associated with specific events and serve only entertainment purposes.

In my presentation, I would like to discuss the details of four specific couple dance processes that are interesting from this point of view. The shared characteristic of these four dance processes is that female dancers create a playing field and opportunity for decision-making for themselves, thus becoming active participants in the development of the dance process, even if only for a second at a time. This female behaviour in dance can raise questions that are interesting from multiple points of view (the validity of certain dance science narratives, dance recording questions, dance pedagogical aspects), which also deserve to be talked about.

HORVÁTH-MAY DÁNIEL

PHD-HALLGATÓ, SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
TÖRTÉNELEMTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

HÁROM ÖRDÖNGÖSFÜZESI FÉRFITÁNC ÖSSZEHASONLÍTÓ ELEMZÉSE

Kulcsszavak: Ördögösfüzes, legényes, formai elemzés, szerkezeti elemzés

Martin György és Kallós Zoltán az 1969-es gyűjtőútjaik során az erdélyi Ördögösfüzesen készítettek filmfelvételeket. A gyűjtés különlegessége, hogy magyarokat, románokat és cigányokat egyaránt filmre vettek, valamint három férfitáncípust (sűrű legényes, ritka legényes, erdélyi verbunk) is sikerült rögzíteniük. Előadásomban az említett etnikumok egy-egy sűrű legényesének formai és szerkezeti hasonlóságait, illetve különbségeit mutatom be.

COMPARATIVE ANALYSIS OF THREE MALE DANCES OF ÖRDÖNGÖSFÜZES

Keywords: Ördögösfüzes, legényes, dance analysis

During their Transylvanian research in 1969, György Martin and Zoltán Kallós recorded dances in Ördögösfüzes. A special feature of the recording is that Hungarians, Romanians, and Romas were filmed at the occasion, and the researchers managed to capture three male dance types (*sűrű legényes*, *ritka legényes*, Transylvanian *verbunk*). In my presentation I investigate the formal and structural similarities and differences of three *sűrű legényes* of the mentioned ethnicities.

KARÁCSONY ZOLTÁN

TUDOMÁNYOS MUNKATÁRS, EÖTVÖS LORÁND KUTATÁSI HÁLÓZAT
BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT ZENETUDOMÁNYI INTÉZET

„BOPÁK ÉS FIÓKÁK”. AZ INAKTELKI LEGÉNYES CSALÁDON BELÜLI HAGYOMÁNYOZÓDÁSA

Kulcsszavak: Kalotaszeg, legényes, hagyományozódás, család, tánc hagyomány változása, revival mozgalom

Az előadás egy kalotaszegi falu, Inaktelke példáján keresztül szeretné bemutatni a legényes hagyományozásának különböző változatait. A táncfolklorisztika az inaktelki legényest viszonylag korán felfedezte, azaz már az 1940-es években megkezdődött a legényestradiáció módszeres dokumentálása-feltárása. Ez a munka ugyanakkor visszahatótt a falu életére is. A tudományos és mozgalmi érdeklődés nemcsak a táncélet működését, repertoárját érintette kedvezően, hanem a hagyomány felbomlását is jelentősen lassította. Ezzel párhuzamosan megváltozott az inaktelkiek táncaikra vonatkozó belső értékelése is.

Inaktelke táncfolklorójában a legényes családon belüli átadásának többféle változatát figyeltük meg. Valójában elenyésző azon esetek száma, amikor az átadás-átvétel során csak minimális változás fedezhető fel. A különböző generációt képviselő táncosok férfi táncában viszonylag nagy eltérések tapasztalhatók. Ezt a fajta jelenséget egyrészt a tánc hagyomány belső változásával, másrészt a revival mozgalom hatásaival magyarázhatjuk. Kutatásunk során arra koncentráltunk, hogy meghatározzuk a különbséget a hagyomány átadásának elmélete és gyakorlata között, vagyis a falusiak szóbeli visszaemlékezéseit a táncosok legényeseivel vetettük össze. Az elemzés három család három generációjához tartozó férfi táncosának legényes táncát hasonlítja össze.

PASSING ON THE TRADITION OF LEGÉNYES OF INAKTELKE WITHIN THE FAMILY

Keywords: *Kalotaszeg, legényes*, passing on tradition, within the family, inner changes of dance tradition, revival movement

This lecture wants to present the various forms of passing on the tradition of *legényes* using the example of a village in *Kalotaszeg* (RO). Dance folkloristics explored the *legényes* of Inaktelke quite early, which means that the systematic documentation of *legényes* tradition started as early as the 1940s. This work has had an impact on the life of the village, too. The scientific and movement focus affected both the function and repertoire of local dance life positively and it also considerably slowed down the dissolution of the tradition. In parallel with this, the inner evaluation of dancing changed among the inhabitants in Inaktelke as well.

We can observe various forms of passing on *legényes* within the family in the dance folklore of Inaktelke. In fact, there are only a few cases when in this passing on and taking over process only a little difference can be seen. In the male dances of various generations we can see large differences. We can explain this phenomenon with the inner changes of the dance tradition on the one hand, and with the effects of the revival movement on the other. In our research we focus on defining the difference between the theory of passing tradition on and its practice, thus we compared the oral memories of the villagers with the *legényes* of the dancers. This study compares the *legényes* material of male dancers in three families in three generations.

KELEMEN ÁGNES ANNA

TÁNCMŰVÉSZ, MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ MAGYAR NEMZETI BALETT

TÁNCOKTATÁS A SPORTPSZICHOLÓGIA TÜKRÉBEN

Kulcsszavak: sportpszichológia, mentáltréning, táncpedagógia, klasszikus balett

Előadásomban vizsgálom a sportpszichológiai eszközök létjogosultságát a klasszikus balett táncoktatásban elméleti és gyakorlati szinten, továbbá a megjelenő pszichológiai alapfogalmakat (motiváció, figyelem, koncentráció, önbizalom, szorongás-stressz) és azok vonatkozásait az egyénre, illetve annak teljesítményére vonatkozóan. Bemutatom a sportpszichológiát és alkalmazásának lehetőségeit a balettoktatásban (bevezetés a sportpszichológiába, a sportpszichológus, alkalmazott módszerek, a teljesítményfokozás lehetőségei). Előadásomban ismertetem a kutatásomat, mely arra irányult, hogy a táncos szakma hogyan viszonyul a sportpszichológiához, illetve ismerik-e, használják-e vagy használnák-e annak egyes eszközeit.

DANCE EDUCATION IN THE LIGHT OF SPORTS PSYCHOLOGY

Keywords: sports psychology, mental training, dance pedagogy, classical ballet

In my presentation I examine the *raison d'être* of sports psychology in dance education and give an overview of basic concepts in dance education (motivation, attention, concentration, self-confidence, anxiety, stress) and their implications for the individual and one's performance. I will discuss sport psychology and the possibilities of applying it in classical ballet education (an introduction to sports psychology, the sports psychologist, applied methods, the options of performance enhancement).

I will also provide a description of my research that focussed on how dance profession relates to sports psychology and whether they know and use it or its certain elements.

KOROM ALEXANDRA

PHD-HALLGATÓ, SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM TÖRTÉNELEMTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

A TÁNCCHAGYOMÁNY ÉS A NEMZETISÉGI IDENTITÁS KAPCSOLATA A 21. SZÁZADBAN EGY SVÁB KÖZÖSSÉG PÉLDÁJÁN KERESZTÜL

Kulcsszavak: identitás, nemzetiség, táncchagyomány, dunai svábok, örökség

Korunk gazdasági, társadalmi és politikai kihívásaival a Kárpát-medencei kisebbségeknek is szembe kellett nézni és az ezzel járó változásokra reagálni.

Doktori kutatásom és egyben előadásom témája a táncchagyomány és a nemzetiségi identitás összefüggéseinek vizsgálata egy magyarországi sváb közösségben. A vizsgálat fontosságát mutatják azok a szociológiai kutatások is, melyek szerint a nemzetiségek identitásukat elsődlegesen a nyelven, másodlagosan kulturális hagyományaikon keresztül őrzik. Ide kapcsolódik az a tudományos tény, hogy a tradíciók ápolása iránti igényt erősíti a nyelvi asszimiláció.

A Hajósi Hagyományőrző Sváb Néptánc Egyesület megalakulása óta – közel 60 éve – próbálja éltetni táncchagyományát. Tevékenységük vizsgálata megerősített abban, hogy a dunai svábok táncfolklórájának kutatása a tánc történeti ismeretek gyarapításához, valamint a jelenkor tánc kultúrájának megértéséhez és a nemzetiségi identitás problémáinak jobb megismeréséhez is hozzájárulhat. A hajósi tánc csoport példáján keresztül vizsgálom, hogy a dunai svábok zárt településeiken miként és milyen eszközökkel próbálják megőrizni identitásukat, ehhez hogyan járultak hozzá a hagyományőrző tevékenységeik. A téma vizsgálatához interdiszciplináris szemlélet szükséges, a táncantropológiai, táncfolklorisztikai kutatási módszerek mellett a történelemtudományi, a szociálpszichológiai módszerek lehetnek segítségünkre. Előadásom további célja, hogy a hazai nemzetiségi tánc kutatás egy részletére rávilágítva, felhívja a szakma figyelmét a nemzetiségek tánc kutatásának fontosságára a szakirodalmi, valamint saját tapasztalatok alapján.

THE RELATIONSHIP BETWEEN DANCE TRADITIONS AND ETHNIC IDENTITY IN THE 21ST CENTURY THROUGH THE EXAMPLE OF A GERMAN COMMUNITY IN HUNGARY

Keywords: identity, ethnicity, dance traditions, Danube Swabians, heritage

The national minorities in the Carpathian Basin have had to face the current economic, social and political challenges and have had to respond to the changes associated with them.

The topic of my PhD research and my presentation is to study the connection between dance traditions and ethnic identity in one of the German minority communities in Hungary. The importance of the study is also shown by sociological research, according to which national identity is preserved primarily through language, secondly through cultural traditions. A scientific fact related to this is that the need for the preservation of traditions is strengthened by linguistic assimilation.

The Traditional Swabian (German) Folk Dance Association of Hajós has been trying to keep their dance traditions alive since their foundation almost 60 years ago. Studying their activities has confirmed me that the research of the dance folklore of the Swabians in the Danube region can contribute to the improvement of the knowledge concerning the history of dance, as well as to the understanding of contemporary dance culture and to a better understanding of national/ethnic problems. It is the dance group of Hajós whose example I use to show how and by what means the Swabians of the Danube region are trying to preserve their identity in their closed settlements and how their tradition-bound activities have contributed to this.

To study this topic an interdisciplinary approach is needed beside the research methods of dance anthropology and dance folklore, accompanied by the methods of history and social-psychology which can also help us.

A further aim of my presentation is to point out the importance of ethnic dance research based on literature, as well as on my own experiences - throwing light on one segment of national dance research.

KÓSA ROLAND

MŰVÉSZTANÁR, TÁRSASTÁNC MESTER, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

„TESTDALLAM”. A TESTBESZÉD ÁLTAL LÉTREHOZOTT KOMMUNIKÁCIÓ MEGJELENÉSE ÉS FONTOSSÁGA A TÁRSASTÁNC FORMANYELVÉBEN A MAI FELGYORSULT VILÁGBAN

Kulcsszavak: belső ritmus, szinkronizálás, összhang, komfort zóna, tiszta üzenet, hatáskeltés, előadásmód fejlesztés, dinamikai akciók, hangorientáció, mozgásszerkesztés dallamvezetéssel

Hogyan teremtsünk teret a test ritmusával a partnerek közötti összhang kialakításában, a táncparketten a dinamikai akciók zónájában az energia és az elegancia fényében és párhuzamában? Cél, a test belső ritmusának tiszta üzeneten keresztül történő érthető kifejezése, kommunikáció a társastánc világában. A mai felgyorsult világban a hangok körülöttünk meghatározzák az életünk fontos pillanatait, hangulatunk fő résztvevői, melyek nélkül üres az érzelmi világunk. Az előadás szerves része ezeknek a hangoknak az interpretálása és beépítése a társastánc világába az együttműködés varázslatos kifejezése érdekében, a partnerek közötti kommunikációban a csodálatos összhang megteremtése céljából. A zene hangjainak felismerése és tudatos használata az egyik legfontosabb pont a testbeszéd területén, ahogy beépülnek a test mozgásfolyamatába, ahogy irányítás közben a test akcióival megszólal a lelkünk dallama.

Táncok: Tangó, Chachacha

‘BODY MELODY’. THE EMERGENCE AND IMPORTANCE OF COMMUNICATION CREATED BY BODY LANGUAGE IN THE FORMAL LANGUAGE OF BALLROOM DANCING IN TODAY’S ACCELERATED WORLD

Keywords: internal rhythm, synchronization, harmony, comfort zone, clear message, effect, performance development, dynamic actions, sound orientation, motion editing with melody guidance

How do we create space with the rhythm of the body, in creating harmony between the partners, in the light and parallel of energy and elegance on the dance floor in the zone of dynamic actions? The aim is an intelligible expression of the inner rhythm of the body through a clear message, communication through the guidance of music with the wonderful impulses of sounds, in the crossfire of actions and reactions in the world of ballroom dancing. In today’s fast-paced world, the sounds and voices around us define important moments in our lives, the main participants in our mood, without which our emotional world is empty. An integral part of the performance is the interpretation and incorporation of these sounds into the world of ballroom dancing in order to express collaboration magically, to create wonderful harmony in the communication between the partners. Recognizing and using the sounds of music consciously is one of the most important points in the field of body language as it is incorporated into the body’s process of movement, as the melody of our soul is heard through the actions of the body.

Dances: Tango, Chachacha

KOVÁCS HENRIK

EGYETEMI DOCENS, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

A MEZŐKOMÁROMI „KOPOGÓ” MOTÍVUM SZERKEZETI ELEMZÉSE

Kulcsszavak: szerkezeti elemzés, szóló ugrós, Mezőföld

Az előadás a magyar strukturalista tánc kutatás több évtizedes hagyományát követi. A korábban már publikált mezőkomáromi szóló ugrós teljes táncfolyamat elemzését kibővítve a jelen előadás egy motívum mélyebb szerkezeti elemzésével a névadó, vagyis a „kopogó” motívum felépítésével és a táncfolyamatban levő helyével foglalkozik. A kutatás az eredeti folyamat tánclejegyzésének és a mozgókép elemzésének, továbbá a vonatkozó szakirodalmak feldolgozásának módszerét használja. Emellett a tánc több éves tanítási tapasztalata nagyban hozzájárult a mezőkomáromi szóló ugrós, azon belül a „kopogó” motívum belső struktúrájának felismeréséhez. A táncot előadó Progl Ferenc táncfolyamatában többször, azonban minden esetben több szempontból is teljesen különböző módon táncolja a „kopogó” motívumot. A vizsgálat során egy rendkívül összetett, a bonyolultabb szóló ugrósok és legényesek szerkezetére nagyban hasonlító struktúra bontakozott ki. Kutatásom eredménye a dunántúli, egyszerűbb fejlődési szinten lévő ugrósokkal kapcsolatos eddigi tudományos eredmények újragondolásra készlet.

THE STRUCTURAL ANALYSIS OF A SPECIFIC MOTIF OF A HUNGARIAN SOLO DANCE

Keywords: structural analysis, solo *ugrós* (jumping) dance, *Mezőföld*, Hungary

The lecture follows the decades-long tradition of Hungarian structuralist dance research. Extending the analysis of the previously published solo *ugrós* dance of Mezőkomárom, the present lecture provides a deeper structural analysis of a specific motif, the structure of the *kopogó* ('knocking') motif, after which the dance is named, and its place in the dance process. The research is based on the method of analyzing dance footage and notation of dance, as well as the evaluation of the relevant literature. The many years of teaching experience of dance have greatly contributed to the recognition of the internal structure of the dance, including the *kopogó* motif.

The dancer, Ferenc Progl, performs the *kopogó* motif several times in his dance process, but differently in each case. The study reveals an extremely complex structure that closely resembles the structure of the more complex solo *ugrós* and *legényes* dances. The results raise the need for reconsideration of the findings of previous research on *ugrós* dances at a simpler level of development in the Dunántúl region.

KOVÁCS ILONA

TANSZÉKVEZETŐ EGYETEMI TANÁR, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

20. SZÁZADI SZVIT-TRANSZFORMÁCIÓK DOHNÁNYI ERNŐ MŰVEIBEN

Kulcsszavak: Dohnányi Ernő, *Suite nach altem Stil* (op. 24), *Suite en valse* (op. 39), Hat zongoradarab (op. 41), *Stücke und Tänze* (op. 18)

A késő reneszánsztól kezdődően a hangszeres zene egyik legnépszerűbb, széles körben elterjedt műfaja volt a szvit, mely virágkorát a barokkban érte el. Az azonos hangnemű, kötetlen tételszámú, tematikáját tekintve lazán egymáshoz kapcsolódó, vagy egyáltalán nem összefüggő tánc- és nem táncművekből kialakult műfaj a bécsi klasszikában kevésbé volt népszerű, míg a romantika második felében, és főleg a 20. századtól kezdve ismét kedvelt volt a zeneszerzők körében.

Dohnányi Ernő vonzódása tagadhatatlan a szvit iránt, akár annak archaikus formájára gondolunk, mely elsősorban zongorasvitjeire volt jellemző (*Humoresken in Form einer Suite*, op. 17, *Suite nach altem Stil*, op. 24), akár a romantikus mintát követő zenekari szvitjeire (*Suite für Orchester in vier Sätze*, op. 19, *Suite en valse*, op. 39). Az op. 24 kivételével (ami inkább à l'antique) az elnevezés már nem a szigorúan vett táncjellegre vagy a teljes mű tonális egységére, hanem a könnyedebb hangulatú tételek lazább sorozatára utal. A 20. század stilizált szvitjeinek másik pólusaként megjelenik a *suite caractéristique*, mely a késői 19. századi hagyományokból nőtt ki. Ebben az értelemben a *Szerenád* (op. 10), a *Winterreigen* (op. 13), a *Szimfonikus percek* (op. 36) és a *Six Piano Pieces* (op. 41) is a romantikus típusú szvit-kategóriába sorolható, és szoros egységet alkot a két *Suite*-nek nevezett zenekari művel. A Pierrette fátyola pantomimjának zenéjéből összeállított *Stücke und Tänze* (op. 18. no. 1) pedig azokra a művekre reflektál, melyekben a mindenkori zeneszerző egy korábban komponált mű hangszeres részeit foglalja össze. Előadásomban az egyes szvit típusokból mutatok különleges példákat.

20TH CENTURY SUITE TRANSFORMATIONS IN THE WORKS OF ERNŐ DOHNÁNYI

Keywords: Ernst von Dohnányi, *Suite nach altem Stil* (op. 24), *Suite en valse* (op. 39), Six Piano Pieces (op. 41), *Stücke und Tänze* (op. 18)

Beginning in the late Renaissance, one of the most popular and widespread genres of instrumental music was the suite which reached its heyday in the Baroque. The genre, consisting of dance and non-dance movements of the same tone, a loose number of items, loosely connected or not connected at all, was little used in the Viennese classics, while it was again popular among composers in the second half of the Romantic period and especially from the 20th century.

Ernő Dohnányi's attraction to the suite is undeniable, whether we think of its archaic form which was mainly characteristic of his piano suites (*Humoresken in Form einer Suite*, op. 17, *Suite nach altem Stil*, op. 24), or of his orchestral suites following the romantic pattern. *Suite für Orchester in vier Sätze*, op. 19, *Suite en valse*, op. 39). With the exception of the op. 24 (which is more à l'antique), the name no longer refers to the strictly dancing character or tonal unity of the whole work, but to a looser series of items with a lighter feeling. The other feature of the stylized suites of the 20th century is the *suite caractéristique*, which grew out of the traditions of the late 19th century. In this sense, the *Serenade* (op. 10), the *Winterreigen* (op. 13), the *Symphonic Minutes* (op. 36) and the *Six Piano Pieces* (op. 41) also fall into the romantic-type suite category and form a close entity with two orchestral works called Suites. *Stücke und Tänze* (op. 18 no. 1), composed of the music of the pantomime of Pierrette's veil, reflects works in which the composer in question summarizes the instrumental parts of a previously composed work. In my presentation I will show special examples of each suite type.

KOVÁCS NÓRA

TUDOMÁNYOS MUNKATÁRS, EÖTVÖS LORÁND KUTATÁSI HÁLÓZAT
TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT

TÁNCMOZGALMAK A DIASZPÓRÁBAN

Kulcsszavak: tánc és diaszpóra, diaszpóra identitás, táncantropológia

Az előadás a földrajzi mobilitás eredményeképpen kialakult diaszpóranépességek etnikus táncokkal kapcsolatos gyakorlataira és ezek értelmezésére irányul. Alapvetően a magyar és a nemzetközi táncantropológia szakirodalmi tanulságainak felhasználásával az előadás arra a kérdésre keresi a választ, milyen szerepet tölt, tölthet be a kibocsátó ország táncöröksége a diaszpórák közösségei életében, működésében, önazonosságának formálódásában. A szakirodalom segítségével előadásom reflektál azokra a hasonlóképpen jelentős kérdésekre is, hogy a diaszpóra közösségi táncgyakorlatai miképpen jelenítik meg az adott bevándorló népességet a befogadó ország társadalmában, illetve milyen módon jelennek meg az anyaországgal való kapcsolattartásban.

DANCE MOVEMENTS IN THE DIASPORAS

Keywords: diaspora and dance, diaspora identity, dance anthropology

The presentation focuses on the ethnic folk-dance practices of diaspora populations that came into existence as a result of their geographical mobility and on the interpretation of these practices. Based on the findings of Hungarian and international dance anthropology research, the presentation seeks to trace the possible roles of dance heritage in the institutions, lives, and identities of diaspora communities. The presentation also reflects on how, according to dance anthropology literature, diaspora communities' dance practices represent immigrant communities in their host society, and how they are manifested in diasporas' relations with their home country.

KOVÁCSNÉ BOBÁLY VIKTÓRIA

EGYETEMI ADJUNKTUS, PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

TÁNCPEDAGÓGUSOK ÉS TESTNEVELŐ TANÁROK DERÉKTÁJI FÁJDALOMMAL KAPCSOLATOS BETEGSÉGSPECIFIKUS TUDÁSÁNAK FELMÉRÉSE

Kulcsszavak: tánc, sport, derékfájás, prevenció

A fiatal táncosok körében előforduló deréktáji fájdalom és a fiziológiástól eltérő testtartás kialakulása igen gyakori, melyek megelőzése jelentőséggel bírhat a későbbi sérülések kialakulásának kockázata szempontjából. Ebben kiemelt szerepet játszhat a prevencióra való nevelés, melyet tanulmányaik során pedagógusaiktól kaphatnak meg. Kutatásunk során célunk volt a hazai táncpedagógusok és testnevelőtanárok deréktáji fájdalommal kapcsolatos betegség-specifikus tudásának felmérése. Eddig 60 fő (n=60) töltötte ki online formában a Deréktáji Fájdalommal Kapcsolatos Betegség-specifikus Tudást Felmérő Kérdőívet (LKQ). A megkérdezettek 53,3%-a táncpedagógus, 46,6%-a testnevelőtanár. A válaszadók 56%-ának volt már valamilyen gerincsérülése, akik közül 48% semmilyen kezelésben vagy terápiában nem részesült a sérülése során. A LKQ kérdőív eredményei alapján a kitöltők a maximális 24 pontszámból átlagosan 12,73±3,93 pontot értek el annak ellenére, hogy a kitöltők 73,3%-a nyilatkozott arról, hogy tanulmányaik során tanultak gerincvédelemről.

Egyre korábbi életkorokban jelennek meg a tartáshibák a fiatal táncosok és sportolók körében, aminek tükrében nem beszélhetünk tisztán primer prevencióról. A táncspecifikus mozgásanyag mellett ezért szükséges lehet a gyógytorna specifikus mozgásanyagának alkalmazása is. Így fontos lehet a pedagógusok esetleges egészségtudományi továbbképzése is ezen a téren.

A SURVEY ON LOW BACK PAIN AMONG DANCE INSTRUCTORS AND P.E. TEACHERS

Keywords: dance, sport, low back pain, prevention

Low back pain and bad posture is very common among young dancers. The prevention of future injuries would be very important which they could learn from their teachers. Our aims were to find out more specific information about low back pain among dance instructors and PE teachers. We have used questionnaires. There are already 60 people who have filled in our online Questionnaire on Low Back Pain (LKQ). 53.3% of the target group was dance instructors and 46.6% of them were PE teachers. The results show that 56% of the answerers had spinal injuries and 48% of them had no treatment at all during their injuries. The results of the questionnaire (LKQ) were surprising as they got 12,73 +- 3,93 points out of 24, although 73% of them had some kind of training on the prevention of spinal injuries during their studies.

The following conclusions can be made: bad postures occur at a young age among dancers and sportsmen so we cannot speak about its primary prevention. Alongside dance choreography, we should have physiotherapy lessons to teach young sportsmen. More training in physiotherapy for dance instructors and PE teachers would be very important.

LÁNG ÉVA

TANÁRSEGÉD, ESZTERHÁZY KÁROLY KATOLIKUS EGYETEM

TÁNCOS TESTNEVELÉS A LIPPOZOO MÓDSZERÉVEL

Kulcsszavak: táncos testnevelés, LippoZoo, táncmódszertan

Nem minden gyerekből lesz táncművész, a legtöbb testnevelő nem rendelkezik táncos múlttal, és a legtöbb iskola nem tud külön táncpedagógust fogadni a mindennapos testnevelés heti 1-2 órájához. Viszont a tánc jótékony hatását a közoktatásban is felismerték, miszerint hozzájárulhat az élethosszig tartó aktív és egészséges életmód fenntartásának igényéhez. A művészettel oktatás fontos kiegészítő eszköze lehet egy testnevelőnek, ezért olyan módszertanok után kutatunk, melynek alkalmazása során a ritmus, a zene, a táncos alaplépések a testnevelési célokkal összhangban több oldalról fejlesztik a tanulókat (kognitív, affektív, motoros képességek), és elérhetővé válik azok számára is, akik nem vesznek részt magasabb szintű táncos képzésben. A LippoZoo módszerének oktatására sportszakos hallgatókat (N=87 fő) készítettünk fel, célunk volt kideríteni, hogy milyen könnyen sajátítják el az állatasszociációkra épülő mozgásokat és a köré felépített módszertant, hogyan tudnák leendő testnevelőként a gyakorlatba beépíteni ezt a tudást, alkalmazhatónak tartják-e egyes sportmozgások előkészítéseként is.

Módszerünk a megfigyelés és egy önkéntes attitűd kérdőív felvétele volt. 71,2% szerint gyorsan és könnyen elsajátítható a módszer, testnevelés órán 80,4% alkalmazná, és felhasználhatónak tartják atlétika és torna mozgásformák előkészítéséhez is. Véleményük szerint a LippoZoo-val változatosan és játékosan fejleszthetőek a gyerekek, miközben táncos élményekhez jutnak.

PHYSICAL EDUCATION WITH THE LIPPOZOO DANCE METHOD

Keywords: P.E. with dance, *LippoZoo*, dance method

Not all children will become dancers, most P.E. teachers do not have a dance background and most schools cannot employ a dance teacher for 1-2 hours of daily P.E. per week. However, the beneficial effects of dance have also been recognized in public education, matching the need to maintain an active and healthy lifestyle throughout life. Art education can be an important complementary tool for a P.E. teacher so we are looking for methodologies with which rhythm, music, basic dance movements with physical education goals develop students from multiple angles (cognitive, affective, motor skills) and want to make them available to those who do not take part in dance training at a higher level. We trained sports students (N = 87 people) to teach the *LippoZoo* method, our aim was to find out how easily they can acquire movements based on animal associations and the methodology behind them, as well as how they could make use of this knowledge and apply it in their practice as future P.E. teachers and whether they see this suitable for the preparation of certain sports movements.

Our method was observation and the recording of a volunteer attitude test. According to 71.2%, the method can be mastered quickly and easily, in P.E. lessons 80.4% would apply it and think it can also be used in athletics and gymnastic movement preparation. In their opinion with *LippoZoo*, children can be developed playfully and in various ways while they get experiences in dance at the same time.

LENGYEL EMESE

PHD-HALLGATÓ, DEBRECENI EGYETEM IRODALOM- ÉS
KULTÚRATUDOMÁNYOK DOKTORI ISKOLA

OPERETT REVIVAL? – A BUDAPESTI OPERETTSZÍNHÁZ MŰSORPOLITIKÁJA 2001 ÉS 2021 KÖZÖTT

Kulcsszavak: Budapesti Operettszínház, műsorpolitika, zenés-táncos színház, operett

A Budapesti Operettszínházat a szakma már az intézmény 1923-as megnyílását követő néhány éven belül a budapesti operettjátás otthonaként tartotta számon. Előkelő pozícióját pedig a magánszínházi szervezet felszámolása, azaz 1949 után, részben Gáspár Margit kultúrpolitikai tevékenységének köszönhetően sikerült meg- és fenntartania. S így a szóban forgó műfaj – bár új funkciókkal – mint a szocialista propaganda hordozója és eszköze, újabb irányzattal bővült. Az operett népszerűsége azonban idővel mégiscsak megtorpant, melynek egyik okát kétségkívül más zenés-táncos színházi műfajok térnyerésében kell keresnünk. A 2000-es évek elején új kihívásokkal nézett szembe az Operettszínház is, ugyanis a rendszerváltozás utáni időszakot többek között „műfajok harca”, az operett műfaj „szocialista hagyatéka”, valamint erős konkurencia jellemezte. Az operettjátás elsőszámú budapesti otthonának új pozícióját a magyar zenés szórakoztató színházi palettán egy újragondolt műsorpolitika alapozhatta meg, ugyanakkor kérdés, hogy az operett ebben milyen funkciót töltött és tölt be. Ehhez kultúrpolitikai és színháztörténeti aspektusból érdemes áttekinteni a teátrum 2001 és 2021, tehát Kerényi Miklós Gábor, Lőrinczy György és Kiss B. Attila igazgatósága alatti időszakot.

REVIVAL OF THE OPERETTA? – THE PROGRAMME POLICIES OF THE BUDAPEST OPERETTA THEATRE 2001-2021

Keywords: Budapest Operetta Theatre, programme policy, musical theatre, operetta

Within a few years of its opening in 1923, the Budapest Operetta Theatre was considered by experts the home of Budapest operetta. After the abolition of the private theatre organisation in 1949, it was able to retain its leading position thanks to the cultural-political activities of Margit Gáspár, among others. Thus the genre of operetta as a vehicle and instrument of socialist propaganda, albeit with new functions, was expanded by a new trend. However, the popularity of the operetta waned over time, and one of the reasons for this is undoubtedly that other musical theatre genres gained importance. At the beginning of the 2000s, the Operetta Theatre was also confronted with new challenges because the period after the fall of communism was marked by a 'battle of genres', the 'socialist legacy' of the operetta genre and strong competition, among other things. The new position of the home of the Budapest operetta in the range of Hungarian musical theatres could have been based on a re-evaluated programme policy but the question arises as to what function the operetta had and has in this. To this end, it is worth looking at the period between 2001 and 2021, i.e. the time under the directorship of Miklós Gábor Kerényi, György Lőrinczy and Attila Kiss B., from a cultural-political and theatre-historical perspective.

LŐRINC KATALIN

EGYETEMI TANÁR, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

„MIT TARTANÉK MEG A JÖVŐBEN?” – AZ ONLINE GYAKORLATI OKTATÁS MÓDSZERTANI FELFEDEZÉSEIRŐL

Kulcsszavak: hosszú távú mentőötletek, digitális eszközök, videó másképp

Sok mindenre rákényszerített minket a 2020-21-ben megélt online oktatási helyzet. Az elméleti tantárgyak terén egyértelműen pozitív változásokat, korszerűbb anyagmegosztást segített elő a digitális eszközök alkalmazása. Mi a helyzet a gyakorlattal: a táncoktatással? Úgy az oktatók, mint a diákok az idő jó részét elvesztegetettnek élték meg. Előadásomban bemutatom, hogyan tudtam hasznunkra fordítani a hátrányt: mi az, ami módszertani ötleteimből olyan módon bizonyított és vált be, hogy megtartom az offline oktatás idejére is.

“WHAT WOULD I KEEP” – METHODOLOGICAL DISCOVERIES OF THE ONLINE PRACTICE TEACHING

Keywords: saving ideas for the long run, digital tools, video in another way

The home-office teaching during 2020-21 has forced us to experience a lot. As far as theoretical subjects are concerned, the digital tools and systems allowed us to share knowledge in a progressive way. But what about practice; what about dance teaching? Both teachers and students experienced most of their time as wasted. In my lecture I will give you some examples of how I turned disadvantage into something very effective: what methodological ideas I would definitely keep for offline teaching as well because of their proven successfulness.

MARX LAURA

FEJLESZTŐTANÁR, WESLEY JÁNOS LELKÉSZKÉPZŐ FŐISKOLA
PHD-HALLGATÓ, ELTE BTK FILOZÓFIATUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

KÉPZELT BETEG? A PANTOMIM ÉS A NYELVFEJLŐDÉS KAPCSOLATA

Kulcsszavak: pantomim, nyelvfejlődés, fenomenológia, pszichoterápia

A pantomimról szóló diskurzus a 21. században bonyolult nyelvtudományi, művészetelméleti és pszichoterápiai kérdésekbe torkollik. Egyszerre nyelv előttinek és nyelv utáninak tűnő fenoménja különösen érdekessé teszi. Verbalitás előtti vagy utáni a pantomim? Önálló művészet, vagy a színpad egyik eszköze? Kifejez-e a testmozdulat *gondolatot*? Megismételhető-e egy érzés kifejezése? Mi a testbeszéd valójában? Egyes korszakok mozdulatkincse lehet-e összemérhető, és hogyan? Van-e a táncban megjelenő eredendő testi szépség, vagy csak narratívákban tud megjelenni számkra a test? (Heinrich von Kleist) A pantomim testanalízise milyen tudás vagy érzéstartományon alapul?

A nem-verbális pszichoterápiában az én és a másik kapcsolatának, a megosztható tapasztalatoknak a kinesztetikus interszubsztitívitás az alapja, s mintha a pantomim az ember speciális kommunikációs rendszere lenne (Zlatev, Waczewicz). Valóban az eredeti kommunikációs forma lenne? Ez adja a magyarázatát drámai erejének, korszakokon és műfajokon átívelő sikerének, terápiás alkalmazhatóságának?

A vizsgálathoz a *pantomim kapcsán* a fenomenológiai tradíció két alapkérdését vizsgálom meg nyelvfejlődési szempontból: az én érzékelésének, és az érzések, érzetek kialakulásának lehetséges módjait. Ehhez olyan kortárs nyelvutatók eredményeit használom, akik az interkorporális dialógus megközelítését tűzték ki célul. Edmund Husserl és az őt követő fenomenológusok műveiben, az érzéki tapasztalat fontossága elsőrendű, ugyanakkor a tudat "értelemadó" képessége nélkül nem létezik tapasztalat. Tudatunk formálja érzésekké a tapasztalatainkat.

Vagy csak képzeletünk játszik velünk?

A HYPOCHONDRIAC? THE RELATIONSHIP BETWEEN PANTOMIME AND THE EVOLUTION OF LANGUAGE

Keywords: pantomime, evolution of language, phenomenology, psychotherapy

The centuries old dialogue about pantomime has the most surprising result: after a long, successful career, this special art is asking vivid questions from psychotherapy and art theory. Is it an art before language? Or after language? What type of phenomenon is this freakish but so desired game? Is this a game? Is it before verbality or after verbality? Is it independent or just a tool of acting? Can a bodily movement represent a thought? Can we repeat a feeling or the representation of a feeling? What is body language? Are there comparable body languages and how can they be commensurate with each other/one another? Is the body always a narrative or dance has natural beauty which is our authentic substance? (Heinrich von Kleist). What kind of knowledge or scope of feelings is the basis of the body analysis of pantomime?

In non-verbal psychotherapy, the relationship between me and the other one is based on kinaesthetic intersubjectivity. Pantomime is like a special form of human communication. (Zlatev, Waczewicz). Is it the original communication form, really? Does this fact explain its dramatic strength and the therapeutic power of this art?

The basis of my study are the two main phenomenological issues: the perception of oneself, and the formation of feelings. I use some results from contemporary language research, especially from experts who are dealing with intercorporeal dialogue. In the works of Edmund Husserl and his followers in the field of phenomenology, the sensual experience is the primary factor, nevertheless is it consciousness that gives 'meaning' to this? Our mind and consciousness give shape to our experiences.

Or is it that our imagination just plays with us?

MEDVECZNÉ ATINAY DOROTTYA

EGYETEMI TANÁRSEGÉD, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

RIZIKÓFAKTOROK ÉS INTERVENCIÓS LEHETŐSÉGEK A BALETTSZAKMÁBAN PSZICHOLÓGIAI SZEMPONTBÓL

Kulcsszavak: balett, stressz, önértékelés, fájdalom, sérülés, kiöregedés, intervenció

Az előadás során olyan fontos témákat igyekszünk körbejárni, melyek a professzionális balett világában nagyon speciálisan vannak jelen. Számos olyan rizikófaktor adott a táncosok életében, melyekről fontos beszélni, a kockázatokat, ha lehet minimalizálni. Szakirodalmi összefoglalóban kitérnék a stressz, különösen az előadások körüli, és gyakran időben is sokáig fennálló stressz hatásaira, az önértékelés befolyásolhatóságára. A táncosok és profi sportolók fájdalomhoz fűződő nagyon egyedi viszonyára, ami egyben szoros összefüggést mutat a sérülések előfordulásának valószínűségével, illetve a regenerálódás nehezítettségével. Mindemellett kiemelt és egyben minden táncost érintő téma a kiöregedés, ami, mint tudjuk, ebben a szakmában nagyon korán elérkezik, és meghatározó az étellel való elégedettség szempontjából, hogy a táncosok hogyan tudják kezelni, feldolgozni ezt az időszakot, ha kell, újra keretezni az addigi életüket. Végezetül pedig néhány intervenció lehetőségét is bemutatnák a tanulmányozott szakirodalmi eredmények alapján.

RISK FACTORS AND INTERVENTION OPPORTUNITIES IN THE BALLET PROFESSION FROM A PSYCHOLOGICAL PERSPECTIVE

Keywords: ballet, stress, self-esteem, pain, injury, aging, intervention

In the presentation we will discuss important topics that are very special in the world of professional ballet. There are many risk factors in dancers' lives and it is important to talk about them. The risks can be minimized. In my review, I will talk about the effects of stress, especially the effects of stress during performances and also about self-esteem. A further topic is the unique relationship of dancers and professional athletes to pain, which is also closely related to the likelihood of injuries and the difficulty of regeneration. At the same time, aging is a key issue that affects all dancers, as we know it comes very early in this profession and it is crucial for life satisfaction how dancers can manage this period. Sometimes it is necessary to re-frame their lives. Finally, I would like to present some intervention options based on the results of literature studied.

MIKULICS ÁDÁM

NÉPTÁNCPEDAGÓGUS, NYÍREGYHÁZI MŰVÉSZETI SZAKGIMNÁZIUM
ÓRAADÓ OKTATÓ, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

SZILÁGYI ZSOLT

EGYETEMI ADJUNKTUS, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

SZILÁGYI ZSOLTNÉ UJLAKI MARIANNA

IGAZGATÓ-HELYETTES, NÉPTÁNCPEDAGÓGUS, NYÍREGYHÁZI MŰVÉSZETI SZAKGIMNÁZIUM
ÓRAADÓ OKTATÓ, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

KÉSZSÉG- ÉS KÉPESSÉGFEJLESZTÉS LEHETŐSÉGEI A MŰVÉSZETI SZAKKÉPZÉS NÉPTÁNCOS SZAKIRÁNYÁNAK KÜLÖNBÖZŐ SZAKASZAIBAN

Kulcsszavak: középfokú művészeti oktatás, táncművészeti képzés, készség- és képességfejlesztés

Folyamatosan változnak a középfokon végzett növendékekkel szemben a Magyar Táncművészeti Egyetemen és a professzionális táncművészeti munkában támasztott igények. A „Tánc a változó világban” című konferencia jó lehetőséget teremt arra, hogy a művészeti szakképzés munkája és az Egyetem változó elvárásai közelíthessenek egymáshoz. Az előadás célja, hogy az Egyetem felvételi követelményeinek figyelembevételével elinduljon az együttgondolkodás, feladat- és tudásmegosztás, információ és tapasztalatcsere a szakgimnáziumok és az Egyetem között. Célunk, hogy rámutassunk a középfokú művészetoktatás komplexebb igényeket kielégítő feladataira, pl. a készség- és képességfejlesztés alternatíváira, ezek helyére és szerepére a néptáncos növendékek tréningjeiben. Előadásunkban megfigyelések és dokumentumelemzések (pl. videofelvételek, interjúk) eredményeire támaszkodunk. Vizsgáljuk a komplexitás lehetőségeit a készség- és képességfejlesztésben. A téma jelentőségét mutatja az a tény, hogy az ilyen módszerekkel képzett növendékek statisztikailag kimutathatóan jobb arányban nyernek felvételt a Magyar Táncművészeti Egyetem képzéseire és a hivatásos néptáncegyüttesekbe. A várt eredmény a konszenzusos megállapodás, miszerint szükségesek az egyre komplexebb feladatok, hiszen változnak az igények a „felvevő piacon” (egyetemi képzések, hivatásos együttesek).

SKILLS AND ABILITY DEVELOPMENT POSSIBILITIES IN THE DIFFERENT PHASES OF THE ARTS VOCATIONAL EDUCATION OF FOLK-DANCE SPECIALIZATION

Keywords: secondary arts education, dance education, skills and ability development

The requirements and needs of both the Hungarian Dance University and also of professional dance art are continuously changing. The conference Tánc a változó világban / Dance in a Changing World provides a good opportunity to bring the aims of art vocational education and the changing requirements of the University closer to one another.

The primary aim of this presentation is to initiate cooperation, work and knowledge sharing, information and experience trade between secondary schools and the University, taking the entry requirements of the University into consideration at the same time.

Our purpose is to highlight the more complex tasks of secondary arts education, such as various options of ability and skills development, their role and function in the training programmes of students of folk dance. In our presentation we wish to rely on the results of observation, as well as on document analysis (e.g., video recordings and interviews). We observe the possibilities of complexity in skills and abilities development. The importance of the topic is justified by the remarkably better entrance exam success of students trained by these methods who are admitted into the University and also into professional folk dance ensembles.

The expected result is an agreement to compile more complex tasks, therefore matching the changing requirements of the market (the dance teacher and coaching programmes, professional ensembles).

NÉMETH GYÖRGY

ELNÖK, NEMZETISÉGI TÁNCBÁRÁT EGYESÜLET
ZENEKARVEZETŐ, FALKAFOLK ZENEKAR

AZ EURÓPAI ÉS MAGYAR NÉPTÁNC-TÖRTÉNET HIÁNYZÓ LÁNCZEMEINEK FELFEDEZÉSE A BALKÁNON II. A PÁROS TÁNCOK

Kulcsszavak: kollektív tánc, individuum, determinisztikus folyamat, csoportlélektan, nemek viszonya

A falusi közösségek „archaikus állapotában” az individuum kiemelkedése nem volt kívánatos, a biztonságra törekvő közösség szigorú szokás és hagyomány vezérelte értékrend és életmód szerint élt. A normakövetés volt a legfőbb parancs. Ennek adekvát kifejeződése volt a falu életét meghatározó rítusokban a zárt körtánc, és az abban résztvevők hátul keresztezett fogással kifizített állapota. A humanizmus megjelenésével mindennek a mértéke az ember lett. Az elkopott rítusokból örökölt, ősi kollektív tánc (Feröer) zárt körének felszakításával elindult annak individualizálása, azaz a falusi mulatsági táncok története.

Martin György hívta fel a figyelmet arra, hogy a Balkánon a magyar folklórhoz képest fáziseltolódással fejlődő, és így hosszabb ideig élő, többnyire kollektív táncok fejlődési-bomlási állapotai a mi táncaink előtörténetének tekinthetők. Az individualizálódás eltérő szintjén lévő táncok elemzéséből kiderül, hogy nem pusztán formaalkotási kérdés egy új tánc létrejötte és további változása, hanem legelőször a közösség és az egyén viszonyának, valamint az egyének, individuumok egymás közötti viszonyának táncbeli átrendeződésére, majd az új állapotok állandósulására van szükség, az értékrendben és az életmódban bekövetkező változásokkal összhangban.

MISSING LINKS IN EUROPEAN AND HUNGARIAN DANCE HISTORY DISCOVERED IN THE BALKANS II. COUPLE DANCES

Keywords: collective dance, individual, deterministic process, group psychology, gender relations

In the 'archaic state' of village communities, standing out for the individual was not desirable and the security-seeking community lived according to a strict set of values and lifestyles guided by customs and tradition. The norm was the supreme command. An adequate expression of this was the closed circle dance in the rituals (Faroe islands) that dominated village life and the status of the participants with hands in the back cross position. With the advent of humanism, man became the measure of all things, with the appearance of spare time, there appeared the need for fun and the pleasure of jumping made dancing desirable. With the breaking of the closed circle of the ancient collective dance (Faroese) inherited from worn-out rituals, the individualisation of dance i.e., the history of village dances began.

György Martin pointed out that the developmental and de-compositional stages of the mainly collective dances in the Balkans (which developed with a phase-shift and thus lived for a longer period of time) can be regarded as the prehistory of our dances. The analysis of dances at different stages of individualisation shows that the creation and further change of a new dance is not merely a matter of form but first of all that of a reorganisation of the relationship between the community and the individual and of the relationship between the individuals in dance, and then of the perpetuation of new states in accordance with changes in values and lifestyles.

PÁL-KOVÁCS DÓRA

SZAKMAI REFERENS, SZABADTÉRI NÉPRAJZI MÚZEUM SZELLEMI
KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG IGAZGATÓSÁGA

A TÁNC MINT „MÚZEUMI TÁRGY”

Kulcsszavak: néptánc, múzeum, kiállítás

A múzeumok egyik fő célkitűzése a megőrzés mellett a megszerzett tudás, ismeret átadása és kiállítása, (re)prezentációja. Előadásomban azt a problematikát igyekszem körüljárni, hogy mi történik a táncsal, ha bekerül a múzeumi térbe. A tánc múzeumokban történő bemutatása jellemzően kiállított tárgyi emlékeket (lábbelik, viseletek, fényképek), valamint táncelőadásokat tartalmaz. Ebben az esetben a fő kérdésünk az, hogy vajon a tánc közösségi funkciója, valamint kézzel meg nem fogható elemei milyen módszerek révén kerülhetnek bemutatásra egy múzeumi térben? Milyen eszközök állnak a kurátor rendelkezésére, amelyekkel a táncot és az azt körülvevő szociokulturális közeget minél pontosabban meg tudja ismertetni a látogatóval? Mindezekhez egy élő, részvételi tér kialakítása szükséges, ahol a látogatók nem csupán passzív megfigyelői a *kiállításnak*, hanem aktív résztvevői, azaz voltaképpen involválódnak a (re)prezentációs folyamatba. Előadásomban azt is megkísérlem megválaszolni, hogy melyek azok a tánc tudományi eredmények, amelyek hasznosíthatók egy kiállítás elkészítésekor, és olyan többetinformációt közvetítenek a látogatóknak, melyek elősegítik a tánc komplex módon való megértését, ugyanakkor élményszerűvé és tapasztalati úton átélhetővé teszik azt. Előadásomban kitérek azokra a hazai és nemzetközi példákra is, melyekben a múzeum adta keretek között a tánc mint kiállítás, mint „múzeumi tárgy” megjelenik.

DANCE AS A ‘MUSEUM OBJECT’

Keywords: folk dance, museum, exhibition

One of the main objectives of museums, apart from preservation, is the transfer, exhibition and (re)presentation of acquired knowledge and skills. In my presentation I will try to analyse the problem of what happens to dance when it appears in the museum space. The presentation of dance in museums typically contains exhibited artefacts (footwear, traditional costumes, photographs) and dance performances. In this case our main question is: how can the common function of dance and its intangible elements be presented in a museum space? What are the tools available to the curator to present dance and its socio-cultural context to the visitor in the most accurate way? All this requires the creation of a living, participatory space where visitors are not just passive observers of the exhibition, but active participants, so they are actually involved in the (re)presentation process. In my presentation, I will also try to answer the question which results of dance studies can be used in the creation and construction of an exhibition that can provide visitors with additional information to help them understand dance in a complex way. In my presentation, I will also discuss national and international examples where dance is presented as an exhibition, as a museum object in the context of the museum.

PAPP-DANKA ADRIENN

EGYETEMI DOCENS, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

A *MOTION CAPTURE* SZEREPE A TÁNCOKTATÁSBAN ÉS A KOREOGRÁFIAKÉSZÍTÉSBEN

Kulcsszavak: motion capture, táncoktatás, módszertan, digitális technológia

A *motion capture* a digitális mozgásrögzítést jelenti: a táncos testén érzékelőket helyeznek el, amelyek adatokat szolgáltatnak a végzett mozdulatok irányáról, mennyiségéről, gyorsaságáról, időtartamáról. A rögzített adatokat egy számítógépes 3 dimenziós modellre tükrözik és a táncoló avatar ugyanazt a mozgást végzi a képernyőn, mint amit a táncos végzett élőben. A *motion capture* két szempontból segíthet: egyrészt biztosíthat egy olyan avatar-tanárt, akinek a mozgása prototípusként szolgál a táncot tanulónak, másrészt pedig támogathatja az önreflexiót, amennyiben a táncos a saját avatráját is figyeli a mozgás közben. De nem csak a táncoktatásban segíthet, hanem megújíthatja a koreografálási technikákat is: a *motion capture*-rel rögzített mozgáselemekből adatbázisokat hozhatunk létre, amelyeknek elemei szabadon és változatosan felhasználhatóak a digitális környezetben elkészített koreográfiában, akár a különböző stílusok keverése mentén is.

Előadásunk célja, hogy bemutassa azokat a nemzetközi projekteket, adatbázisokat és kutatásokat, amelyek a *motion capture* táncoktatást támogató szerepéről és a koreografálás új útjairól szólnak. A szakirodalomból többek között kiderül, hogy milyen architektúrával és funkcionálitással érdemes mozdulatelemekből adatbázist építeni; hogy szignifikáns mértékben fejlődik a mozdulatok kivitelezésének minősége a *motion capture* tanulási folyamatba való illesztésével; és hogy még annak is van motiváló szerepe, hogy milyen avatarokat használhat a táncos.

THE ROLE OF *MOTION CAPTURE* IN DANCE EDUCATION AND CHOREOGRAPHY

Keywords: motion capture, dance education, methodology, digital technology

Motion capture is the process of recording movements. Sensors are placed on the body of a dancer which provide data on the location, amount, speed and duration of the movements. The data recorded is mirrored to a 3-dimensional model and, as a result, an avatar performs the same movement as that performed by the dancer. *Motion capture* can be useful in two different ways: on the one hand, it can provide an avatar-teacher whose movement is a prototype for the student, and on the other hand, it can support self-reflection if the dancer also observes their own avatar while dancing. Moreover, *motion capture* can also innovate choreography techniques: we can create repositories from recorded motion elements and these elements can be used in various ways in a choreography created in a digital environment, even along the mixing of different styles.

The purpose of the presentation is to give an insight into international projects, repositories and research on the role of *motion capture* in supporting dance education and new ways of choreography. According to the literature we already know the optimal architecture and functionality of a repository; it is proved that the quality of movements improves significantly by integrating *motion capture* into the learning process; and it is also proved that different avatars can strongly motivate dancers.

SÁNDOR ILDIKÓ

EGYETEMI DOCENS, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

„ANYANYELV”-METAFORA A PEDAGÓGIAI FOLKLORIZMUSBAN

Kulcsszavak: művészeti nevelés, népművészet, rejtett és transzparens tananyagtartalom, módszerek

Az „anyanyelv” kifejezés gyakran és széles körben megjelenik pedagógiai kontextusban, a verbalitáson túl, más kommunikációs formákra vonatkoztatva: zenei anyanyelv, mozgásos-táncos anyanyelv, vizuális anyanyelv fordulatok formájában, minden esetben a népművészetre vonatkoztatva, a művészeti nevelés keretei között.

Az előadásban arra a kérdésre keresem a választ, hogy milyen közös jellemzőkkel írható le, milyen eszmetörténeti (ideológiai) háttérhez, rétegekhez kapcsolódik a címben jelzett központi fogalom használata a pedagógiai folklorizmus keretei között.

Az „anyanyelv”-metafora leírása és elemzése a transzparens tananyagtartalom és módszertan mellett feltárja a rejtett vonatkozásokat is, közelebb visz a fogalom és a mögöttes koncepció megértéséhez. Ez a fogalmi-koncepcionális körülhatárolás a tananyagtartalom és az alkalmazott módszerek tekintetében segítheti a kritikai viszony kialakítását az „anyanyelv”-metaforát alkalmazó pedagógiai programok esetében.

„MOTHER TONGUE” AS A METAPHOR IN PEDAGOGICAL FOLKLORISM

Keywords: arts education, folklore, hidden and transparent curriculum content and method

The term „mother tongue” often and widely appears in a pedagogical context, beyond verbality, in relation to other forms of communication, in the forms of expression as musical mother tongue, movement-dance mother tongue, visual mother tongue.

In the presentation I am looking for the answer to the question of what common features can be used to describe the theory of ideas (or ideological) background and strata of the use of the central concept indicated in the title within the framework of pedagogical folklorism.

The description and analysis of the „mother tongue” metaphor, in addition to the transparent curriculum content and methodology also reveals the hidden aspects, bringing the concept and the underlying concept closer to understanding. This theoretical and conceptual delineation in terms of curriculum content and the methods used can help the development of a critical relationship in pedagogical programs that use the “mother tongue” metaphor.

SIRATÓ ILDIKÓ

EGYETEMI DOCENS, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

A POSZTDRAMATIKUS SZÍNHÁZ ÉS A TESTSZÍNHÁZ (PHYSICAL THEATRE) ÖSSZEFÜGGÉSEI – ELMÉLETI OKFEJTÉS ÉS AZ ELŐADÁS-ELEMZÉSEK TANULSÁGAI

Kulcsszavak: posztdramatikus színház, Physical Theatre, kortárs színház, előadás-elemzés

Az előadás a kortárs színházi előadások posztdramatikus vonulatát tekinti át, és elméleti szempontból közelíti meg a lehmanni fogalomnak megfelelő műveket, valamint az e körbe sorolható produkciók dramaturgiai, színházi nyelvi stb. összefüggéseit a *Physical Theatre*, azaz a 'testszínház' mára kiforrott jelenségeivel.

A teoretikus gondolatmenetet előadás-elemzések tapasztalatainak összegzése követi – hazai és külföldi példák alapján követhetjük a mozgásszínházi produkciók és a teljes színjáték összekapcsolódásának fázisait az elmúlt két évtized során. A kortárs színház új jelenségeinek szerves beépítése a félmúlt (az utóbbi két-három évtized) színháztörténeti folyamatába jelentősen segíti, például a színházi alkotók képzését, a színpadi művészetek trendjeinek, új irányainak, lehetőségeinek fölterképezésével.

A színházelméleti okfejtés és az előadás-elemzés komplex módszerei rámutatnak a felületes tekintetek elől rejtve maradó összefüggésekre, s arra, hogy – természetesen, ahogyan mindig – a tánc- és mozgásszínház, valamint a 'testszínház' szerves része a színházművészetnek és a kortárs kultúrának.

CONNECTIONS OF POSTDRAMATIC THEATRE AND PHYSICAL THEATRE PERFORMANCES – THEORY AND LESSONS LEARNT FROM PERFORMANCE-ANALYSES

Keywords: Postdramatic theatre, physical theatre, contemporary theatre, performance-analysis

The paper discusses theoretical questions of contemporary performances influenced by Lehmann's concept on Postdramatic theatre, as well as their context with a dramaturgical profile, visual and expressive tools of 'physical theatre' productions.

The theoretic thoughts are followed by a summary of experiences taken from performance-analyses. On the basis of examples from Hungarian and world theatre of the last decades a process of joining and the fusion of movement performances with total theatricality will be formed. If we build new phenomena of contemporary theatre organically into the process of theatre history of the last few decades, we could even give inspiration for the youngest generation of stage arts by presentation of new trends, directions and possibilities.

Theory and complex analysis of performances shows very plastically, that the dance- and movement performances as well as 'physical theatre' are organic parts of contemporary theatre culture.

SZABÓ BENCE

OKTATÓ, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

DINAMIKUS Q-SZÖG KLASSZIKUS BALETT TÁNCOSOKNÁL

Kulcsszavak: dinamikus Q- szög, bal térdízület tok és szalagrendszer, izomerő vizsgálat

Balettspecifikus mozgásszervi eltérések feltérképezése céljából professzionális balletművészen szomatometriai vizsgálatok készültek, amelyek eredményeként térdízületi tok és szalagrendszer elváltozások voltak észlelhetőek. A vizsgálatok során az elvégzett egylábas guggolás optikai képalkotás és hőkamera által rögzítette mindkét térd dinamikus Q szögét. A guggolás közben a bal térdízületben dinamikus valgus ($Q > 10^\circ$), mint tünet volt megfigyelhető, míg a jobb térdízület neutrális pozícióban maradt a feladat végrehajtásakor. A Q szög eltérés kizárólag a bal alsó végtagot érintette, ezért a vizsgálat további célzott izomerő mérésekkel került kiegészítésre. Az izomerő vizsgálat eredménye szintén alátámasztotta a jobb- és baloldal közötti eltérést. A balett mozgás az extrém ízületi helyzetek ellenére bizonyos mértékig – a pontosan végzett gyakorlatok eredményeként – védhetik az ízületet és a szalagrendszert, és kizárólag a bal láb, amelyen kialakul a dinamikus valgus. A sérülések elkerülése érdekében a combizom preventív jellegű célzott erősítésével és a megfelelő izomegyensúly megtartásával bizonyos mértékig védhető a térdízület tok és szalagrendszer, és elősegíthető, hogy a Q szög mértéke a lehető legalacsonyabb maradjon az évtizedek alatt fennálló bal alsó végtagot érintő rotációs erőhatások ellenére.

DYNAMIC Q-ANGLE IN THE LEG OF CLASSICAL BALLET DANCERS

Keywords: dynamic Q-angle, left knee joint and ligament system, muscle strength measurement

Examination of the musculo-skeletal system of professional ballet dancers with somatometric measurements was performed that revealed mutation of the knee joint and ligament system. The input data for the examination were provided by monitoring the Q-angle of both knees with the processing of optical and thermal camera images. During squatting dynamic valgus ($Q > 10^\circ$) was detectable in the left knee joint, while the right knee joint remained in neutral position during the exercise. Deviation of the Q-angle affected only the lower left limb, therefore the investigation was supplemented with targeted muscle-strength measurements. The results of the muscle strength measurement also confirmed the difference between the right and left sides of the body. Despite the extreme joint positions, ballet exercises can be beneficial for the joints and ligament system, and deformation of dynamic valgus appears only on the left leg. In order to prevent injuries, knee joints and the ligament system can be protected up to a certain extent with strengthening exercises targeting the left limb and with keeping the proper muscle-balance of the left and right side of the body, so that the Q-angle remains at the lowest possible value in spite of the long-term stress in the knee joint caused by rotational forces in case of ballet dancers.

SZÁSZI BEÁTA

EGYETEMI TANÁRSEGÉD, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM
PHD-HALLGATÓ, DEBRECENI EGYETEM HUMÁN TUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

SZABÓ PÁL

EGYETEMI DOCENS, DEBRECENI EGYETEM

A TÁNCOS TEST PSZICHOLÓGIAI VIZSGÁLATA

Kulcsszavak: táncosok, testkép, testi elégedettség, evészavarok, önértékelés, egészségi állapot

Célkitűzésünk az egészségi állapot, a testtel kapcsolatos elégedettség, az evészavarok tüneteinek, a testtel kapcsolatos befektetések és az önértékelés kérdőíves vizsgálata felnőtt táncosok körében. Módszerek: Goldberg-féle Általános Egészségi Kérdőív, WHO Általános Jólét Skála, Testtel Kapcsolatos Elégedettség Skálája, Emberalakrajzok Tesztje, Testtel Kapcsolatos Befektetések Skálája, Evési Attitűdök Tesztje és a Rosenberg Önértékelés Skála. Eredmények: A női táncosok (n=71) 45,8%-a, a férfiak (n=35) 21,2%-a rendelkezik jelentősebb tünetekkel vagy betegséggel. A nők 7,4%-a (n=5) sovány, túlsúlyos a nők 5,9%-a (n=4), a férfiak 15,6%-a (n=5). A nők 11,6%-nál (n=8) fennáll az evészavarok kockázata. A modern társastáncosok a legelégedetlenebbek a testükkel, testsúlyukkal, náluk gyakoribbak az evészavar tünetek, míg a modern táncosok a legvédettebbek a testtel kapcsolatos szélsőségek terén. A 20 év alatti táncosnők szigorúbban ítélik meg, és kevésbé védik a testüket, több bulimiás tünetük van, alacsonyabb az önértékelésük. Következtetések: A táncoktatásban elméleti és gyakorlati tudást adó intervenciós program bevezetése szükséges, melyben az egészségügyi, oktatási és nevelési munkatársak is részt vesznek. Mindez elősegítheti a táncosok testi-lelki egészségének és állóképességének javulását, a pozitív testképet, a magasabb önértékelést és az evészavaros tünetek csökkenését.

THE PSYCHOLOGICAL EXAMINATION OF DANCERS' BODY

Keywords: dancers, body image, body satisfaction, eating disorders, self-esteem, state of health

Our objectives are to conduct research on health conditions, body satisfaction, eating disorders (EDs), body investments, and self-esteem among adult dancers. Methods: General Health Questionnaire, WHO Well-Being Index, Body Satisfaction Scale, Human Figure Drawing Test, Body Investment Scale, Eating Attitudes Test, Rosenberg Self-Esteem Scale.

Results: 45.8% of female and 21.2% of male dancers have significant symptoms/ diseases. 7.4% of females are underweight, besides 5.9% of females and 15.6% of males are overweight. 11.6% of females are at risk for EDs. Ballroom dancers are the most dissatisfied with their body and weight, and they are the most symptomatic concerning EDs. Modern dancers are the most protected regarding body-related extremes. Female dancers under 20 have stricter body evaluation, less body protection, more bulimic symptoms, and less self-esteem.

Conclusions: An intervention programme should be implemented in dance education that provides both theoretical and practical knowledge with the participation of experts in the field of health and education as well. This may help dancers to improve health, endurance, body image, and self-esteem. The prevention of EDs must be a priority in this initiative.

SZÉKELY ANNA

PHD-HALLGATÓ, SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
TÖRTÉNELEMTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

TÁNCHÁZAS KÖZÖSSÉG A DIGITÁLIS TÉRBEN A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNY IDEJÉN

Kulcsszavak: tánc házas közösség, koronavírus-járvány, online kutatás, Facebook, mémek

A 2020-as évben megjelenő koronavírus világjárvány magával hozott olyan intézkedéseket, melyek a mindennapi életünkre nagy hatással voltak. A szigorú járványügyi rendelkezések nemcsak a gazdaság helyzetét érintették, hanem az egész társadalom, valamint a kisebb közösségek szociokulturális színtereit is nagyban befolyásolták. Egy rövid időszakot és a téma egy kis szeletét felölelő kutatásomban a tánc házas közösség, azon belül is főképp a *néptáncosok* csoportját vizsgálom. Esettanulmányomban arra keresem a választ, hogy a pandémia milyen mértékben befolyásolta a közösség színtereit, miként alkalmazkodott az új élethelyzethez, milyen módon reagált a korlátozásokra, valamint a néptáncoktatás és tanulás hogyan helyeződött át az online térbe. Elemzésemhez az online terepmunka mellett félig strukturált interjúkat és egy online kérdőívet használtam fel. Utóbbi módszertani tanulságaira egy külön fejezetben térek ki. A vizsgálat során betekintést nyerhettem a közösség online életébe, a lezárások után indított kezdeményezésekbe, a különféle táncos és zenés kihívásokba és a járvány, mint társadalmi trauma feldolgozására készített néptáncos mémek világába. Következtetésem szerint a csoport tevékenységének alapja a közösségiség, a tánc és zene révén az egymással való közvetlen kapcsolat és személyes kontaktus, mely az online térben nem valósítható meg. A közösségi hálón való aktivitás a személyességet, az érintkezést nem pótolhatja, csupán megtartja, vagy épp kiegészíti a közösséget.

THE COMMUNITY OF THE HUNGARIAN DANCE-HOUSE MOVEMENT IN THE DIGITAL SPACE DURING THE CORONAVIRUS PANDEMIC

Keywords: folk dance practitioners, coronavirus pandemic, online research, Facebook, memes

In the year 2020 the coronavirus pandemic brought about measures that affected our everyday lives. The strict epidemical restrictions influenced both the economic system and the whole of society and within that, the socio-cultural activities of smaller communities. This research of the revival movement, especially the group of folk dancers, covers a short period and a limited part of the theme. The case study aims at investigating how the pandemic affected the community's everyday life, by what means the group adapted to the new situation, in what way dancers have reacted to the restrictions, moreover, how dance teaching and learning practice have moved into the online space. The analysis involved digital fieldwork accompanied by semi-structured interviews and answers from an online survey. The issues of the latter one are explained separately in the paper. During the examination, I was able to get an insight into a part of the community's online activity, the initiations after the lockdown, the various dance and music challenges and memes that function as a method to work off trauma. The conclusion is that the examined target group's activity is based on community, the direct connection among people and personal contact through dance and music which cannot be realized online. Active participation in the digital space does not replace interpersonal aspects and connection but keeps up and adds to the feeling of community.

SZENTE DORINA

EGYETEMI ADJUNKTUS, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

A MÚLTBAN MOZGÓ TEST. AVAGY A FÉNYKÉP MINT FORRÁS HASZNÁLATA EGY MEGÉRTŐ HERMENEUTIKAI KUTATÁSBAN

Kulcsszavak: fénykép, megfigyelés, testfelfogás, Fortepan

A társadalomtudományok területén számtalan megközelítéssel alkalmazzák a fotográfiákat mint forrásokat. A nagy illusztrált magazinok fényképek révén is ápolják a közösségi mítoszokat, a különféle normatív társadalmi értékeket megszemélyesítő szimbólumokat. A fényképek a mindennapi élet részét képezik, mindenütt jelenlévő vizuális impulzusaikkal állandóan foglalkozunk, tudatosan és gyakran öntudatlanul is. Ezek a szövegeken túl korunk legfontosabb információhordozói, hosszú ideje alakítják a gondolkodásunkat, érzelmeinket, cselekedeteinket. A fénykép mint forrás nyitja meg saját kérdéseit, amelyekre csak a hagyományos forrásokra támaszkodva nem kapnánk választ. Ilyen elsősorban a test kérdése, a test kifejezésének jelentése, gesztusok és arckifejezések. Például a testfelfogás megváltozása, az egyre virtualizálódó tanulási környezetben egy teljesen nyitott kutatási terület, amelynek relevanciája tagadhatatlan. Mindennek megértésére kiválóan alkalmas kutatási módszer a résztvevő megfigyelés, amely az itt és most keretein belül értelmezhető. A megfigyelés módszere itt nem a hagyományos értelemben vett résztvevő megfigyelést jelenti. A megfigyelés terepe ebben az esetben a fénykép, amely az abban a térben és időben megjelent rituális cselekvés képi lenyomataként jelenik meg. Előadásom célja bemutatni a fénykép mint forrás használatát egy megértő hermeneutikai kutatásban.

THE MOVING BODY IN THE PAST. THE USE OF PHOTOGRAPHY AS A SOURCE IN HERMENEUTIC RESEARCH

Keywords: Photo, observation, body perception, Fortepan

In social sciences photography is used as a resource with countless approaches. Large illustrated magazines also nurtured community myths through symbols, symbols that personify various normative social values. Photographs are part of everyday life, we constantly deal with their ubiquitous visual impulses, consciously and often unconsciously. In addition to texts, they are the most important information carriers of our time, they have been shaping our thinking, emotions and actions for a long time. Photography as a source opens up its own questions that we would not get answers to by relying on traditional sources alone. These are primarily the question of the body, the expression of the body, gestures and facial expressions. For example, a change in body perception, in an increasingly virtualized learning environment is a completely open field of research, the relevance of which is undeniable.

An excellent research method for understanding all this is participatory observation, which can be interpreted within the framework of 'here and now'. The method of observation here does not mean participatory observation in the traditional sense. The field of observation in this case is the photograph, which appears as a pictorial imprint of the ritual action that appeared in that space and time. The aim of my presentation is to present the use of photography as a source in an understanding hermeneutical research.

TÓTHNÉ PÁSZTOR ÁGOTA

MÚZEUMPEDAGÓGUS, SEMSEY ANDOR MÚZEUM, BALMAZÚJVÁROS

„MI CSINÁLTUK A NÉPHAGYOMÁNYT”. ADATOK BALMAZÚJVÁROS SZÜRETI SZOKÁSAINAK TÖRTÉNETÉHEZ

Kulcsszavak: Balmazújváros, szüreti felvonulás és bál, 20. század, források, egyesületek

Az őszi szüreti felvonulások, bálók az ünnepi társadalmi térhasználat szembeötlően népszerű jelenségei országszerte. A látványos felvonulásokat és táncalkalmakat jellemzően az őszi kezdő hónapjában, szeptemberben rendezik, leginkább falvak és kisebb városok szervezetei, intézményei. A balmazújvárosi szüreti felvonulás és bál – a források szerint 100 éves – hagyományának áttekintése hozzájárulhat a mezővárosi település tánc-hagyományának megértéséhez. A kutatás néprajzi és történeti források elemzésével a következő kérdésekre keresi a választ: Melyek a közösségi szokáskomplexum fő elemei? Melyek az állandó elemek? Az elmúlt 100 esztendő milyen jellemző változásokat hozott a szüreti felvonulás és bál rendezésében? A szervezés jellemzően nagy múltú egyesületekhez kötődik. A szervező kisközösség mellett ma már jellemzően más közösségek is bekapcsolódnak a majd egy napig tartó rendezvény egyik-másik részének lebonyolításába. A felvonulás kiinduló és záró helyszíne otthont ad a szüreti táncalkalomnak is. A színes, jelmezes felvonulás leginkább élőzenei kísérettel történik a mai napig is. A szüreti hagyományok a mai napig szerves részei a városi nyilvánosságnak, az őszi közösségi összefogásnak.

“IT IS US WHO MADE THE FOLK TRADITION”. DATA TO THE HISTORY OF GRAPE HARVEST CUSTOMS IN BALMAZÚJVÁROS

Keywords: Balmazújváros, harvest procession and ball, 20th century, ethnographic and historical sources, associations

Autumn grape harvest processions, balls are prominent representations of the festive use of common spaces throughout the country. These spectacular processions and dance occasions are usually organised in September, the first autumn month, mainly by institutions of villages and minor towns. Balmazújváros is not located in a traditional wine region; yet an overview of its 100 years of grape harvest procession as mentioned in sources can add to the understanding of the dance traditions of this municipality.

By analysing historical and folklore sources, the research seeks to answer the following questions. What are the major components of the community's complex of customs? Which are standard, permanent elements? What changes have the past 100 years brought about in organising the harvest procession and ball?

Organisation work is usually related to important societies, present there for a long time. Alongside with the small organizing community, other communities also join in managing certain parts during a full day. The starting and final venue of the procession also serves as the premises of the dance occasion. The colourful fancy-dress procession takes place with live musical accompaniment until these days. Grape harvest traditions are an integral part of local publicity and community events of the season.

TÖLLI SZOFIA

KUTATÓ, BUDAPEST TÁNCISKOLA ARCHÍVUM

VÁLTOZÁSOK AZ ODISSZI TÁNCPEDAGÓGIÁBAN A COVID-19 IDEJÉN

Kulcsszavak: odisszi, Covid-19, tanítási módszerek, digitális oktatás, hibrid táncóra

Az *odisszi* egyike India nyolc klasszikus táncformájának, amely külföldön is népszerű. A stílust vallási és spirituális gyakorlatok egyaránt átszövik. A tanítás tradicionális módja a *guru sisja paramparán* keresztül valósul meg, ami a mester és tanítványa közötti személyes viszonyt jelenti. A *parampara* jelentése sokak számára rögzített: a hangsúlyt a már meglévő koreográfiák átadása kapja, amely mellett kevés figyelem irányul az innovációkra.

A vizsgálatban a klasszikus táncokra jellemző tudásláncmodell a jelenlegi Covid-19 helyzet miatt változásokon ment keresztül. Habár lehetőség korábban is volt az online vagy hibrid oktatásra, az *odisszi* táncosok mégis a személyes oktatást részesítették előnyben. 2020-ban, amikor az előadótermeket lezárták, a stílus gyakorlói a tanítást és előadásokat megújító együttműködések felé is nyitottak voltak.

A víruskorlátozások enyhítésével 2020 nyarán workshop jött létre Sriradha Paul *odisszi* táncos és Erasmus Mundus kutató vezetésével, amely a két tanítási stílust – a hagyományokon alapuló személyes tanítást és a digitális oktatást – ötvözte. Az online tanulás által a táncosok a világon minden részéről valós időben kapcsolódhatnak be és folytathatnak művészi párbeszédet. Sriradha bevonta egy zenész kollégáját, Rohita Pradhant, aki Indiából kapcsolódott az órához. A kutatás során a multimédiás oktatás új lehetőségeit és módszereit kutatjuk, valamint azt, hogyan kapcsolódhat össze a tradicionális és a digitális *odisszi* oktatás.

NEW TRENDS IN ODISSI DANCE PEDAGOGY DURING COVID TIMES

Keywords: Odissi, Covid19, teaching methods, digital teaching, hybrid class

Odissi is one of eight classical dance forms of India, also popular abroad. It is intertwined with religiosity and spiritual practices. The traditional way of teaching is through the traditional *guru shishya parampara*, which is a personal student-master relationship. *Parampara* is fixed for some artists, stressing on the replication of existing choreographies from the past. This holds more importance than innovation in the form.

In this case study the typical model of *guru shishya parampara* linked to the South Asian transmission, went through modifications based on the present Covid19 situation. Despite various technical advancements *Odissi* dancers used to prefer face to face teaching over the years. In 2020 when auditoriums were closed, *Odissi* practitioners started to collaborate to start evolving new methods of teaching and performing.

After the Covid19 restrictions eased a bit in summer 2020, a workshop was organized where an *Odissi* teacher cum Erasmus Mundus scholar, Sriradha Paul chose to merge the two styles of teaching i.e. the studio learning and e-learning methods. The online learning allows dancers to connect with artists across the world in real time and engage in artistic exchange. She took on board one of her percussionist colleagues, Rohita Pradhan, who joined online from India. In this research we are looking at the creative possibilities and methods to incorporate multimedia and how a digital class can be fused with the traditional way of teaching *Odissi*.

UJVÁRI HEDVIG

EGYETEMI DOCENS, PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM

ESZMÉNYI BALETT – AVAGY A VÉGZET BALETTJE. SZABADOS KÁROLY VIÓRA CÍMŰ BALETTJE SAJTÓ- ÉS KULTÚRTÖRTÉNETI KONTEXTUSBAN

Kulcsszavak: Gustav Mahler, Magyar Királyi Operaház, Zichy Géza, Szabados Károly, *Vióra*, Jókai Mór, balett, 19. század, Mazzantini Lajos

Kutatásom alapvetően egy nagyobb témát érint: a következő években Gustav Mahler és Magyarország kapcsolatának alakulását, a Mahler-recepciót fogom vizsgálni a korabeli magyarországi sajtó tükrében, különös tekintettel a német nyelvű Pester Lloydra. Vizsgálódásaim az operajátszás mellett kiterjednek a Mahler alatti, valamint az ezt megelőző évek balettelőadásaira is. Ennek kapcsán figyeltem fel arra, hogy Szabados Károly *Viórája* milyen szerepet játszhatott Mahler menesztésében, illetve hogyan jelentek meg a balettben a magyar nemzeti törekvések. Vizsgálódásom során a magyarországi magyar és német nyelvű napilapok híradásait ötvözöm a tánc történeti kutatások eredményeivel, mindezt belehelyezve a magyar polgárosodás eszmerendszerébe. Az elemzés nem nélkülözheti a bécsi balettszínpadra való kitekintést, mivel a kulturális transzfer révén ebben az időszakban a pesti színpadon a császárvárosban már sikerre vitt darabokat játszották. A *Vióra* esetében épp fordított lett volna a helyzet. Miért fogadott el az udvari opera egy részben nemzeti tematikájú balettet? Előadásomban ezt a folyamatot kívánom megvilágítani.

IDEAL BALLET - OR THE BALLET OF DESTINY. KÁROLY SZABADOS'S BALLET *VIÓRA* IN THE CONTEXT OF PRESS AND CULTURAL HISTORY

Keywords: Gustav Mahler, Hungarian Opera House, Géza Zichy, Károly Szabados, *Vióra*, Mór Jókai, ballet, 19. century, Luigi Mazzantini

My research basically touches on a larger topic: in the coming years I will examine the development of the relationship between Gustav Mahler and Hungary, the Mahler reception in the light of the contemporary Hungarian press, especially the German-speaking Pester Lloyd. In addition to opera performances, my research also extends to ballet performances during Mahler's era and the years before. In connection with this, I became aware of the role that Károly Szabados' *Vióra* may have played in dismissing Mahler, and how Hungarian national aspirations appeared in ballet. In the course of my research, I combine the news of the Hungarian and German-language daily papers in Hungary with the results of the research of dance history, placing all this in the system of ideas of Hungarian civilization. The analysis cannot do without a look at the Vienna Ballet Stage, as through the cultural transfer, pieces that had already been successful in the Imperial City were played on the Pest Stage during this period. In the case of *Vióra* would the situation have been the exact opposite: why did the court opera adopt a ballet with a partly national theme? In my presentation I want to shed light on this process.

VINCZE GABRIELLA

MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ, NEMZETI MÚZEUM

AZ „(ÁT)ÉRTELMEZETT” MOZDULAT. HITELESSÉG ÉS KINYILATKOZTATÁS A KÉT VILÁGHÁBORÚ KÖZÖTTI TÁNCFOTÓGRÁFIÁBAN

Kulcsszavak: táncfotográfia, rekonstrukció, fotóelmélet

Az előadás a fotó mint médium lehetőségeit és korlátait járja körbe a mozgókép előtti táncművek rekonstrukciójánál. A fényképészet, habár segédkezik a táncművészet dokumentációjában és promotálásában, mégsem tekinthető annak alárendeltjének. Eltérő közegéből és művészeti funkciójából adódóan nemcsak testvéri, hanem egyfajta rivalizációs kapcsolat is fűzi a tánchoz. William A. Ewing szavaival a tánc folytonosság, amely összeköt, kibontakozik, a látás és hallás együttes erején keresztül körülölel bennünket. A fotográfia ezzel szemben a kétdimenzió foglya, ám mivel maradandó, óhatatlanul felülkerekedik azon. Az emlékezés és képzelet mechanizmusán keresztül meghatározza a táncról való diskurzusunkat, az előadásokról szóló alkotások pedig, lényegessé válva, kijelölhetik az adott koreográfia csomópontjait.

A különféle fotóelméleti munkák segítségével konkrét példákon keresztül (például Kezek tánc-változatok) feltárjuk a két világháború közötti táncfotográfia típusait, az állókép megelevenítésére való törekvéseket, illetve azt is, hogy a koreográfiákhoz mit tesznek hozzá és miben torzítanak a fotóművészeti alkotások. Az „állóképek(?)” torzításait oral history-riportokkal és mozgóképekkel próbáljuk helyreigazítani, mintegy közelítve ahhoz, hogy az adott korszak színpala mögé látva egy szempillantást lássunk a színpadi műből.

THE ‘(RE) INTERPRETED’ MOVEMENT. CREDIBILITY AND MANIFESTATION IN DANCE PHOTOGRAPHY BETWEEN WORLD WAR I AND WORLD WAR II.

Keywords: photo theory, dance photography, dance reconstruction

The presentation reviews the benefits and limitations of photography as media during the reconstruction of dance performances prior to the existence of movies. Photography, while it enables the documentation and promotion of dance art, should not be considered as something of secondary status.

As a result of being a different type of media and having a different artistic role, not only do they have a parallel relationship but also a somewhat competitive one as well. As William A. Ewing said, dance is continuity that unites us through its joint visual and audial effects. Whereas photography is limited by only two dimensions, as a matter of fact, it survives as something permanent and surpasses dance. Photography determines our discussions about dance through memories and imagination, those of performances can pinpoint the focal points of choreographies. Through specific examples of photo theory works; such as the dance version of Hands, we study the types of dance photography between the two World Wars, what they add to choreographies and how they distort movement. We work on restoring them by oral history reports and movies, moving closer to the original theatrical works by glancing behind the scenes of a given era.

WINDHAGER ÁKOS

TUDOMÁNYOS MUNKATÁRS, MMA MŰVÉSZETELMÉLETI
ÉS MÓDSZERTANI KUTATÓINTÉZET

„IMRE KIRÁLY BÁNATA”. VERESS SÁNDOR KÉT TÁNCJÁTÉKA

Kulcsszavak: Veress Sándor, táncjáték, összművészeti produkció, kései modernitás, paraszti kultúra

Az előadás a ma már ismerős nevű szerző, Veress Sándor eddig csak utalásokban tárgyalt két táncjátékát, *A csodafurulyát* és a *Térszili Katicát* elemzi. A két darab, melynek szüzséjét a paraszti kultúrából vette a szerző, összművészeti együttműködésben született meg: Milloss Auréllal és Pekáry Istvánnal dolgozta ki. Stílusosan azt mondhatnánk, osztozunk Imre király bánatában, hogy nem láthattuk még (a) *Térszili Katicát*, mert – bár a nemzetközi színpadokon sikert sikerre halmozott, idehaza egyszer sem adták elő. (Kis vigasz, hogy 2009-ben Selmeczi György Kolozsvárról állította színpadra.) *A csodafurulyát* 1939 és 1947 között több ízben játszották, majd 1986-ban Eck Imre rendezésében ismét. (Azóta, sajnos, egyszer sem hangzott el). A magyar kései modernitás jellegzetes stílárís jegyeit magán viselő zenét (népzenei ihlet, poszt-bartóki stílus) a korban újszerűnek, frissnek és izgalmasnak találták. A két táncdarab – Lajtha pantomimjeivel (pl. *A négy isten ligete*) egyidőben – megújította (volna) a magyar színpadi tánc zeneyelvét, ám a szerző távoztával nem tudott hatni. Az előadás kitér a három művész (Veress, Milloss, Pekáry) együttműködésére, koncepcionális kölcsönhatásaira és a darabok nemzetközi visszhangjára.

“THE SORROWS OF KING IMRE”. TWO BALLETS OF SÁNDOR VERESS

Keywords: Sándor Veress, ballet, Gesamtkunstwerk, late modernity, peasant culture

The lecture delves into two ballets by the now-famous composer Sándor Veress, *A csodafurulya* (The Magic Pipe) and *Térszili Katica* (Kate from Térszili) that have only been mentioned in hints and references. The two compositions which were inspired by peasant culture (folk tales), were developed in a whole artwork collaboration with Aurel Milloss, and István Pekáry. From a stylistic standpoint, we may say that we share King Imre's regret that we have yet to see *Katica Térszili*, for despite its international popularity, it has never been performed in Hungary. (The fact that György Selmeczi presented it in Cluj-Napoca in 2009 is a little consolation.) The *Csodafurulya* was performed several times between 1939 and 1947, and again in 1986 after a long interval, as directed by Imre Eck. (Unfortunately, it has never been played since then.) Music with late Hungarian modernity's typical stylistic qualities (i.e., folk music inspiration, post-Bartokism, etc.) was regarded novel, yet fresh and exciting. The two ballets revitalized Hungarian stage dance music at the same time as Lajtha's pantomimes (for example, *Le Bosquet des Quatre Dieux*) but they failed to make an impact after the composer's departure. The lecture will focus on the three artists' collaboration (Veress, Milloss, and Pekáry), as well as their conceptual interactions and international resonance.

III. KERÉKASZTAL

MACHER SZILÁRD

EGYETEMI TANÁR, MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM

A HARANGOZÓ-MANDARIN PROJEKT. AZ 1956-OS ALAPMŰ, A NEMZETI BALETREPERTOÁR KINCSENEK MEGŐRZÉSE (KERÉKASZTAL-BESZÉLGETÉS)

Kulcsszavak: Harangozó Gyula, *A csodálatos mandarin*, táncjáték, megőrzés, rögzítés, magyar nemzeti balett hagyomány

2021 nyarán nagy jelentőségű munka folyt a Magyar Táncművészeti Egyetem falai között, melynek célja Harangozó Gyula 1956-ban bemutatott, az eredeti szövegkönyvnek és Bartók elgondolásainak is megfelelő *A csodálatos mandarin* című táncjátékának (pantomimjának) – részben új – betanítása, dokumentálása volt. A Sebestény Katalin kezdeményezésére és ifj. Harangozó Gyula táncművész, koreográfus aktív közreműködésével megvalósult projektben a lehető leginkább autentikus betanításra törekedtek, olyan kiváló balettművészek közreműködésével, mint Kozmér Alexandra, Bajári Levente, Andrea P. Merlo, Túri Sándor, Komarov Alexander és Hommer Csaba.

Sebestény Katalin 1988-ban az operaházi felújításon még Hamala Iréntől – Harangozó Gyula feleségétől és állandó asszisztensétől – közvetlenül vette át a darabot, és azt most (nem csak szimbolikusan) szerette volna tovább adni a következő nemzedéknek, hogy a harangozói hagyomány abban az esetben se vesszen el, ha ezt a nemzeti értéket, a magyar baletthagyományok világszerte sikert aratott alapművét továbbra sem játssza az Operaház.

A munka minden fázisát kamerával felvették, precízen rögzítették a zenei beosztásokat és a hangsúlyos pontokat, akárcsak a gesztusokat, azok mondanivalóját és a táncmozdulatokat. 2021. szeptember 10-11-én pedig az ifj. Nagy Zoltán Színházteremben díszletjelzéssel, kellékekkel, jelmezben, előadás-szerűen (és minden szereplőt külön kamerával felvéve) megörökítették a végeredményt Lázár György zongoraművész közreműködésével.

THE HARANGOZÓ-MANDARIN PROJECT. THE RECONSTRUCTION AND PRESERVATION OF THE 1956 MASTERPIECE OF THE NATIONAL BALLET REPERTOIRE (A ROUND TABLE DISCUSSION)

Keywords: Gyula Harangozó Sr., *The Miraculous Mandarin*, pantomime, preservation, recording, Hungarian national ballet tradition

In the summer of 2021 significant work took place within the walls of the Hungarian Dance University, the aim of which was to teach a partly new cast and document Gyula Harangozó's 1956 dance play (pantomime) in accordance with the original libretto and Bartók's ideas. On the initiative of Katalin Sebestény and with the active participation of dancer and choreographer Gyula Harangozó Jr., they tried to teach it as authentically as possible, with the participation of such excellent ballet artists as Alexandra Kozmér, Levente Bajári, Andrea P. Merlo, Sándor Túri, Alexander Komarov and Csaba Hommer.

Katalin Sebestény took over the piece directly from Irene Hamala – the wife and permanent assistant of Gyula Harangozó – at the Opera House in 1988, and now (not only symbolically) she wanted to pass it on to the next generation so that the Harangozó tradition should not be lost, even if this national value and at the same time the most successful work of Hungarian ballet traditions worldwide, is still not played by the Opera House.

Each phase of the work was recorded with a camera, with precise recording of timing and points of emphasis, as well as gestures with their meanings and the dance moves themselves. The final result was recorded as a performance in the Zoltán Nagy Jr. Theater Hall on September 10-11th 2021, with indications of scenery, props, costumes (and each character was recorded with a separate camera) with the participation of pianist György Lázár.

IV. WORKSHOPOK

KUN ATTILA

SZABADFOGLALKOZÁSÚ BALETPEDAGÓGUS, TÁNCMŰVÉSZ, KOREOGRÁFUS

DTIE (DANCE THEATER IN EDUCATION, WORKSHOP)

Kulcsszavak: TIE (theatre in education) - színházi nevelés, mozgás, tánc, mozgásra és táncra nevelés

Hogyan vehetünk rá egy kisiskolást vagy egy középiskolást arra, hogy a testi kifejező erejét és a mozgásdinamikáját képes legyen tudatosabban használni? Hogyan terelhetjük vissza a mozgás öröme felé az akár a teljes napot a tanulmányaival töltő, illetve testpasszív elektronikai közegben kalandozó fiataalt? Képesek lehetünk mozdulatra, táncra bírni az osztálytársai előtt egy kisiskolást vagy egy középiskolást? Mozgássor létrehozására, annak kivitelezésre bírhatjuk a diákokat egy előadás keretében?

Hogyan sikerült a Nemzeti Táncszínháznak a több mint két évtizedes hagyományokkal rendelkező prózai színházi nevelési területet (TIE) bevonnia a magyar kortárs tánc és a hagyományos tánc területére? A két terület szakembereinek több hónapos együttműködésével elsőként 2014-ben, majd 2016-ban és végül 2018-ban született három DTIE (Dance Theater in Education) komplex táncszínházi nevelési módszertani előadás, összesen több mint 200 lejátszott előadással.

A workshop ennek az egyedülálló módszertannak az elemeiből építkezik. A résztvevők mozgási élményeken keresztül értelmezik és tapasztalhatják meg, hogy a DTIE módszertan milyen pedagógia és játékelemeket használ fel annak érdekében, hogy a (kisiskolás vagy középiskolás) diákok mozgási és mozgásalkotási élményeken keresztül kapjanak maradandó tapasztalati municiót a saját testkultúrájuk gazdagságáról. A vállalkozó szelleműek készüljenek kényelmes, aktív mozgásra alkalmas öltözettel. Előképzettség nélkül is résztvevő lehetsz, hiszen a workshop alapja a bevonódás a mozgás és a tánc világába. A workshop ajánlott olyan pedagógusok számára is, akik drámapedagógia módszerismereteiket szeretnék bővíteni mozgási és mozdulati játékelemekkel.

DTIE (DANCE THEATER IN EDUCATION, WORKSHOP)

Keywords: TIE (theatre in education), movement, dance, educating to move and dance

How can one get a primary or secondary school child to use his/her expressive body strength and movement dynamics more consciously? How can one turn a youngster back to the pleasure of movement when their entire days are spent fulfilling study requirements and being exposed to a constant electronic environment, physically completely passive. Can one make these students move or dance in front of their classmates? Can one make them create a movement sequence and realise it within the framework of a performance?

How has the National Dance Theatre managed to involve the field of prose theatrical education (TIE), already with a tradition of two decades, in contemporary and traditional dance? As a result of a several month cooperation of the experts from the two fields, three complex dance theatre educational-methodological performances (DTIE= Dance Theater in Education) were born, first in 2014, then in 2016 and 2018, amounting to more than 200 enacted performances.

The present workshop is building on the elements of this special methodology. Participants will interpret and experience methodological and game elements of DTIE with the help of movement experiences. The aim is to enrich (primary or secondary school) students with long-lasting experience of movement and creating movement, and also to highlight the complexity of their body culture. Volunteers should prepare suitable clothes to wear. Anyone can take part without preliminary training, as the very basis of the workshop is involvement in the world of movement and dance. The workshop is recommended to teachers who would like to extend their methods with games of movement and gestures in using drama.

SZÉKHELYI DÁNIEL

SZÍNÉSZMESTERSÉG TANÁR, ERZSÉBETVÁROSI MAGYAR-ANGOL KÉT TANÍTÁSI
NYELVŰ ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS SZAKGIMNÁZIUM, EGYETEMI HALLGATÓ,
KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM

METAKINÉZIS – MOZDULATOK A KÖZÖSSÉG FELÉ (WORKSHOP)

Kulcsszavak: test, hang, mozdulat, képzelet, osztatlanság, közösség

Kutatási területünk a metakinézis, mely John Martin meghatározása szerint: „a képzelet és a fizikai mozgás együttállása és együttthatása”. Tehát megfigyelésünk tárgya a kintnek és bentnek a játéka, egymásra ható ereje. Kollégámmal, Horváth Fruzsinaival tartjuk a workshopot. A kint és a bent összjátéka képes a belső világunk töltöttségét eredményezni, valamint, ha megfelelő gyakorlatokkal találkozunk, ezt a töltöttséget fókuszálni és irányítani tudjuk. Színházi laboratóriumi kutatásainkat ugyan színházi mesterek ihlették (Csehov, Cieslak Grotowski, Molik), de a munka során összeállt workshop újszerűségét az adja, hogy ezen mesterek elveit házasítva univerzálisan hasznosítható tréningmódszer jött létre a különböző előadóművészek számára. A workshop az alábbi gyakorlattípusokat alkalmazza: izolációs gyakorlatokkal aktivizáljuk a test részeit, megismerjük és alkalmazzuk Mihail Csehov innerbody terminusát, majd az úgynevezett. plastique gyakorlatok következnek, melyekkel megteremtjük a test osztatlanságát. Légző- és intonációs gyakorlatok, tehát a hang segítségével összekötjük a képzeleti (belső) és fizikai (külső) teret. Alkalmazzuk az ún. test-ABC-s elemeket. Ez egy relatív kodifikált gesztusrendszert jelent, melyet felhasználva egy közös improvizációs blokkban találkozunk az első két blokkban tanultakat a performatív térrel, valamint – ezen keresztül – a résztvevőket egymással.

METAKINESIS – MOVEMENTS TOWARDS COMMUNITY

Keywords: body, voice, motion, imagination, undividedness, community

Our field of observation is metakinesis which is the alignment and interference of imagination and physical movement, as John Martin explained it. So, it is the action between the outside and the inside. We hold the workshop together with my colleague, Fruzsina Horváth. This oscillation between the outside and the inside impregnates the inner word of ourselves and makes it vivid. If we use this vividness and on it we practice the right exercises we can channel it to the right directions. Though our research in our theatrical laboratory is based on the work of mainly theatrical masters (such as Chekhov, Grotowski, Cieslak and Molik), the output workshop is universally useful for different kinds of performative artists. The workshop contains the following type of practises: we use isolation movements for activating the different parts of the body. We come to know the Chekhovian term: *innerbody* and use it. Furthermore, we find out about the *plastique systematique* motion style to reach the undividedness of the body. We apply breathing and intonational techniques to connect the ideal and physical space. We also use a relatively codified system, the so-called *body alphabet*, which is based on Zygmunt Molik's technique. Finally, we start a collective improvisation, based on all mentioned above and encourage the participants to make contact with each other with the instruments learned before.

Magyar
Táncművészeti
Egyetem

MAGYAR TÁNCMŰVÉSZETI EGYETEM / HUNGARIAN DANCE UNIVERSITY

H-1145 Budapest Columbus u. 87-89. | Tel./phone: +36-1-273- 3430

www.mte.eu